

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK május 20.

140. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt.
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Lolbach-palota)

A beteg világ

Valamikor a Balkán volt Európa viharféséke. A tavasztól, amely életre keltette az alvó földet, rettegtek a diplomataik, mert minden ravasszal hol itt, hol ott lobbant fel a csóva a Balkánon és soha sem lehetett tudni, hogy csupán egy-két koponya szakad-e be, csupán néhány falu borul-e tűzbe s nem csap-e át a láng az egész világra. Ma az egész Európa viharfésék s a Balkánon meg aránylagos csönd van.

Csak a vak, vagy a végleg elvakult nem látja, hogy mindenütt baj van. Angol bányász-sztrájk, lengyel forradalom, a lira és a frank zuhanása, gazdasági, kormány- és alkotmányválságok csak kísérő jelenségei annak, hogy a szervezet beteg s a betegség okai mélyebben vannak, semhogy egy kis felszínes operáció meg-hozhathatná a gyógyulást.

Kielte-e vajjon már ez a világrend magát, hogy annyi jelét mutatja annak, hogy az elmúlás felé közeledik? Csakugyan ott vagyunk-e a nyugati kultúra pusztulásánál? Beszédesebb jelek azt mutatják, hogy a pesszimizmusnak van igaza, elkövetkezében van az általános kataklizma, amelyből senki sem tudja, hogy mi alakul ki. És mégis minden meggondolás ellene mond ennek a sötét jóslatnak. A természettudomány megállapítása szerint az pusztul el, ami hivatását már betöltötte, vagy ami hivatásának betöltésére képtelen. Ez a mai kultúra, az a társadalmi- és világrend, amelyben élünk, még sokkal fiatalabb, hiszen mindössze alig pár ezer éves, semhogy kiélhette volna magát. Még addig sem jutott el, hogy mindenki számára biztosította volna a törvények uralmát, azt a szabadságot, amelyet az jelent, hogy a mindenkire egyformán érvényes törvény kötelez. Pár évezred a világ képének kialakulásában nem nagy idő, hiszen annyi idő alatt már egy folyam sem tud új medret vájni magának, még egy hegyláncból sem lesz rónaság, az emberi lélek sem tudott még az őserdő lakójának lelkéből krisztusivá változni.

A betegség megvan, a kísérő tünetek eltagadhatatlanok, de minden életosztónk tiltakozik az ellen, hogy a baj halálos. Európa népeinek élni akarása mégis csak le fogja majd küzdeni azokat a veszedelmeket, amelyeket a multak szörnyű bűnei és az elavult tradíciók végzetes hatalma jelent. A forradalmakat, a nagy válságokat közvetlenül mindig olyan idő követi, amely sokkal rosszabb sorsot jelent a benne élők számára, mint aminő a for-

radalom előtt volt. De a reakció minden napja s minden éve siettetni a reakció halálát. A háború a világra a gyűlöletnek és a gonoszságnak iszapját borította. Háború után elnyomtatás, fasizmus

és bolsevizmus szakadt ránk. De a szervezet, amely élni akar, nem tud ezekben belenyugodni s ha lassan is, mégis tűnedezik már a tavasz, minden válság, minden krízis a gyógyulást segíti. S a

kultúra pusztulása helyett meg kell születni az igazi kulturának, a törvények biztosította egyenlő szabadságnak, a jog föltétlen tiszteletének, az arany középut arany korszakának.

Nyolcszáz lengyel katonatiszt Németországba menekül

Haller tábornok feloszlatta hadseregét — Május 28-án ül össze a lengyel birodalmi gyűlés

Varsóból jelentik: A birodalmi gyűlés összehívásának időpontját még nem állapították meg véglegesen. Valószínű, hogy május 29-én fog a szejm összeülni. Lehetséges, hogy a jobboldali pártok kívánságának engedve, a birodalmi gyűlés nem Varsóban, hanem valamelyik vidéki városban, esetleg Krakkóban tartja üléseit. Rataj elnök tárgyalásokat kezdett úgy a jobboldali, mint a baloldali pártokkal, hogy közöttük kompromisszumot létesítsen.

Pilsudszky jelöltje a birodalmi elnöki méltóságra Szrbinszki volt miniszterelnök és külügyminiszter. Varsóban a kormány megszüntette a sajtócenzurát. A vidéken, Felsősziléziában is, a kedélyek kezdenek lecsillapodni. Hír szerint a nacionalisták is Pilsudszkyhoz állottak, csak Pozenban nem állt még helyre a rend. Varsóba érkezett hírek szerint. Haller tábornok feloszlatta a hadseregét és csapatait visszarendelte

garajzójukba. A Vitos-kormány egyre több hivatást el. Pozeni jelentés szerint nyolcszáz jobboldali érzésű katonatiszt elindult a német határ felé. A katonatisztok nem akarnak Pilsudszky hadügyminiszter rendelkezéseinek engedelmeskedni és táviratilag kérték a német kormányt, hogy fegyvertelenül bocsássa át őket a német-lengyel határon.

A frankügy újabb szenzációja

A mátyásföldi repülőtéren feltartóztattak egy ügyvédjelöltet, aki Konstantinápolyba akart repülni, hogy Mészáros Gyulától fontos iratokat hozzon el — Mészáros le akarja leplezni a frankügy kulisszatitkait

Bethlen miniszterelnök informálja az ellenzéket

Budapestről jelentik: A frankpör izgalmai, amelyek a keddi főtárgyaláson olyan magas fokra hágtak, szerdán is fokozódtak. A budapesti rendőrség szerdán hajnalban a Mátyás-földi repülőtéren, közvetlen a Konstantinápolyba induló Balkán-repülőgép elindulása előtt letartóztatta Bilussa Rezső dr. ügyvédjelöltet, aki a repülőgépen Konstantinápolyba akart utazni.

A rendőrök felsőbb utasításra hivatkozva bekísérték a főkapitányságra, ahonnan nemsokára átvitték az ügyészségre. Politikai körökben nagy feltűnést keltett Bilussa letartóztatása, mert az a hír terjedt el, hogy

Bilussa a franküggyel kapcsolatban fontos üzeneteket és okmányokat akart vinni Konstantinápolyba.

Bilussa Rezső bátyja, Bilussa Károly dr. budapesti ügyvéd irodájában dolgozik. Bilussa Károly több ízben, így a szokol-pörben is védője volt Mészáros Gyulának, aki jelenleg Törökországban tartózkodik.

Bilussa Rezső aktatáskát vitt magával, amely tele volt különböző iratokkal.

Az iratok között, amelyeket a rendőrség lefoglalt, volt két cédula, a melyeken Friedrich István, illetve Windischgrätz sajtókezelő írt üzeneteket Mészáros számára, azonkívül dr. Auer Pál levele a Törökországban tartózkodó Douletnek címezve.

Windischgrätz állítólag arra kéri Mészá-

rost, hogy mondjon el mindent, amit a frankügyben tud. Auer Pál arra kérte a Banque de France képviselőjét, hogy ismertesse meg Bilussával, Mészáros ügyvédjével mindazokat a megoldatlan kérdéseket, amelyeknek tisztázásával a Banque de France megbízta.

Illetékes helyen a sajtót a következőképpen informálták:

A rendőrséget kedden délután bizalmasan értesítették, hogy Bilussa ügyvéd Angorába készül utazni. Minthogy a rendőrség összefüggést látott az utazás és a folyamatban levő frankpör között, intézkedés történt, hogy Bilussát tartóztassák fel és tegyék meg a megfelelő lépéseket. Bilussa sem őrizetben nincs, sem nincs letartóztatásban, csak utazásában van feltartóztatva. Tényleg találtak nála iratokat, amelyek összefüggésben vannak a franküggyel. Bilussa Rezső jelenleg a vizsgálóbíró előtt van és kihallgatása, továbbá az iratok tanulmányozása folyik.

Bilussa Károly reggel hét órakor értesült öccse letartóztatásáról, azonnal az ügyészségre ment, majd a parlamentbe sietett, ahol a délelőtti ülés alatt rendkívül nagy volt az izgalom.

Bilussa a folyosón a körje csoportosuló képviselőknek és újságíróknak a következőket mondotta:

— Mészáros Gyula, kívül évek óta jó ismeretségben vagyok levélileg megbízott képviselővel. Mészáros a frank-

ügy miatt elvesztette állását és elhatározta, hogy felfedi szerepét a frankügyben és elmondja az ügy kulisszatitkait.

— Ezért levelet intéztem hozzám, hogy több fontos okmányt akar hozzám juttatni

és kéri, hogy én vagy valamelyik teljesen megbízható közeli rokonom menjen le Törökországba az iratokért. Ezért utazott el öcsém, akinek feltartóztatását az ügyvédi immunitás flagrans megsértésének tartom és már is jelentést tettem az ügyvédi kamarának.

Az ellenzéki képviselők Bilussa közlései után nyomban bizalmas megbeszélést tartottak, majd felkeresték Pesthy Pál igazságügyminisztert. Miközben Pesthy miniszter az ellenzékkel tanácskozott, Rakovszky belügyminiszter sürgősen telefonhoz kérte, majd az igazságügyminiszter átment hivatalába, ahol az ügyvel kapcsolatban intézkedéseket tett. Ezután Pesthy Pál igazságügyminiszter a miniszterelnökhöz ment, akinél közben megjelent a belügyminiszter is. A miniszterek bizalmas tanácskozást folytattak.

A demokratikus ellenzék elhatározta, hogy a nemzetgyűlésen szóvá teszi az ügyet és szónokai Horváth Zoltán és Farkas István képviselők lesznek.

Délután fél kettőkor a miniszterelnök telefonon közölte az ellenzékkel, hogy a szükséges információk megadása végett az ellenzék rendel-

kezésére áll.

Bilussa Rezsőt délután két órakor el-
ocsájtották az ügyészségről.

A nemzetgyűlés ülésén a napirendi
vitában Horváth Zoltán valóban szóvá-
tette az ügyet és

részletesen elmondotta **Bilussa** fel-
tartóztatásának történetét, amiben a
védői immunitás megsértését látja.

Pesthy Pál igazságügyminiszter nyom-
ban válaszolt és azt mondotta, hogy a
határállomási rendőrség joga van min-
den utast elutazása előtt megvizsgálni.
Bilussa ügyében annál is inkább jogos
volt ez az intézkedés, mert a rendőrség
jelentést kapott, hogy **Bilussa** kém és
Oroszországba akar iratokat kicsem-
pészni. A képviselők intervenciójára
megvizsgálta az ügyet és megállapította,
hogy

tulajdonképpen **Windischgrätz** egy
leveléről van szó, amelyet ő a frank-
pör főtárgyalási elnökének adott át.
A miniszter válaszát az ellenzék za-
pos közbékialtásokkal kísérte.

Mussolini hajlandó elismerni Ottó exkirályfi trónigényeit

Zita visszautasította az olasz
miniszterelnök ajánlatát

Berlinből jelentik: Egyik berlini új-
ság párisi jelentésre hivatkozva azt a
fantasztikusnak látszó hírt közli, hogy
Mussolini miniszterelnök tárgyalásokat
folgalt **Zita** volt királynéval.

A tudósítás szerint az olasz kormány
egy előkelő megbízottja közvetíti a ta-
nácskozásokat, amelynek célja az, hogy
Olaszország bizonyos feltételek mellett
hajlandó elismerni **Ottó** trónigényeit. A
kezdeményezés állítólag az olasz kor-
mány részéről indult ki és az olaszok
legfőbb feltétele, hogy **Zita** fia nevében
végleg ismerje el a tiroli határokat. A
tudósítás szerint **Zita** visszautasította az
ajánlatot azzal az indoklással, hogy
annak elfogadása ellenkezik meggyőző-
désével és különben is kedvezőbb vi-
szonyok között szándékozik fiának aspi-
rációit érvényesíteni.

A legnagyobb valószínűség szerint az
egész hírt az osztrák legítimisták talál-
ták ki, hogy így népszerűsítsék Ausztria
népe előtt az exkirálynét és fiát.

A Szrnao elnöke agyonszurta az Orjuna elnökét Jogerős az ítélet a tovarisevói Szrnao-elnök bűnygyében

Tovarisevón a két nacionalista szer-
vezet közt régóta súlyos ellentétek vol-
tak s amikor az Orjuna 1924 április 17-én
Tovarisevón gyűlést hirdetett, a helyi
szrnaosok azt mindenképpen meg akarták
akadályozni.

Ebből verekedés lett, amelynek folya-
mán a két szervezet elnöke, a szrnao-
ista **Vasziljev Isza** és az Orjuna elnöke,
Radojsics Tósz kerültek egymással szem-
be. **Vasziljev** késével szivenszurta poli-
tikai ellenfelét, aki ott a helyszínen
holtan esett össze.

Vasziljev Isza védekezésében előadta,
hogy a gyilkosság napján, a gyűlés után
többedmagával ugyanabba a Milics-féle
korcsmába tért be, ahol **Radojsics Tósz**
több orjunással volt. **Vasziljev** a mellette
levő asztalhoz telepedett le és amikor
a nevé hallotta emlegetni, kérdőre vonta
Radojsicsot, aki erre felkelt és az ivón
keresztül az udvarra ment. **Vasziljev**
utána ment hogy kibékítse, de óvatossá-
gából nyitott kést szorongatott a zsebé-
ben. **Radojsics** rátámadt, fojtogatta, erre
Vasziljev szivenszurta. A tanúk vallomá-
sa azonban a vádlott védekezését
megcáfolta. A tanúk egybehangzóan
azt vallották, hogy **Vasziljev** volt a
provokáló fél.

Vasziljevről kiderült, hogy már négy-
szer követett el emberölési kísérletet és
hogy összesen hat esztendő-t töltött börtö-
nben. A noviszadi kerületi törvényszék

mult évi június 4-én és 5-én tárgyalta
az ügyet a helyszínen és **Vasziljev**et
tizenkét évi fegyházra ítélte.

A felelősségi bíróság ez év április
1-én helybenhagyta az ítéletet, amely-
ellen az elítelt semmisségi panaszt jelen-
tett be.

A noviszadi semmitőszék a **Dimsics**
Alekszandar szemmitőszéki elnök elnök-
letével szerdán megtartott tárgyaláson
elvetette a vádlott semmisségi panaszát.

Az ítélet jogerősre emelkedése foly-
tán **Vasziljev**et büntetése kitöltése végett
át szállítják a mitrovicai fegyházba.

Meggyilkoltak egy legényt a sebesicsi zugbálon

Székekkel és asztalokkal verte agyon vetélytársa

A szubotici közkórházban szerdán
délelőtt meghalt **Ivkovics** Nikola 22 éves
sebesicsi parasztleány, akit áldozócsü-
törtökön súlyos koponyatöréssel szállí-
tottak be a kórházba. A súlyosan sérült
fiatalember napokig eszméletlenül feküdt
a kórházban és így csak vasárnap tud-
ták kihallgatni.

A rendőrség részéről **Csupurdia** Milán
rendőrfelügyelő szállt ki a kórházba a
kihallgatás foganatosítása végett. A ki-
hallgatás alkalmával **Ivkovics** Nikola el-
mondotta, hogy áldozócsü-törtökön dél-
után Sebesicsen **Miatov** Tosa vendéglő-
jében mulatott néhány barátjával. A
vendéglőben táncmulatság volt, amelyen
részvett **Kovacev** Katica sebesicsi pa-
rasztlány is. **Ivkovics** Nikola már régóta
udvarolt **Kovacev** Katicának, akibe **Pé-
ics** Tukuljak Vinko is szerelmes volt.
A leány miatt már többször volt civako-
dás a szerelmes legények között. Leg-

utóbb **Péics** felszólította **Ivkovicsot**,
hogy hagyja abba az udvarlást, mert
neki komoly szándékai vannak. **Ivkovics**
azt válaszolta, hogy neki is komoly
szándékai vannak.

Áldozócsü-törtökön a két rivális össze-
került **Miatov** Tosa korcsmájában a bál-
on és összeveszték. A veszekedés csak-
hamar verekedéssé fajult és **Péics** Vin-
ko két barátjával, **Kiszeli** Gáborral és
Péics Józseffel rátámadt **Ivkovicsra**,
akit székekkel és botokkal többször fel-
bevégtak úgy, hogy koponyatörést szen-
vedett.

A rendőrség szerdán délelőtt előállí-
totta a verkedő parasztleányeket és
mindhármukat átkísérte az ügyészség-
re. — A nyomozás során egyébként azt
is megállapították, hogy **Miatov** Tosa
vendéglősnek nem volt engedélye bálát
rendezni, amiért a vendéglős ellen is
megindították az eljárást.

Harc a Vojnics-család örökségéért Ki öröklí Vojnics Sámuel 150 láncc földjét

A noviszadi felelősségi bíróság dr.
Szavkovics-tanácsa szerdán folytató-
lagos tárgyaláson nagyösszegű és nagy-
érdekességű örökösödési pert tárgyalt.
A per kimenetele elé nemcsak az érde-
kelt peres felek, de a noviszadi jogász-
világ is a legnagyobb érdeklődéssel tek-
int, mert a perben a bíróságnak nagy-
horderejű elvi kérdések ügyében kell
döntést hoznia.

A per előzményei több mint egy év-
századra nyúlnak vissza. Szuboticián
1922 januárjában meghalt **Vojnics** Ottó
és 153 láncc szuboticiai földből álló va-
gyonát idősb **Vojnics** Istvánra és ifjabb
Vojnics Istvánra hagyta. Ezt az örök-
södési intézkedést **Vojnics** Géza, az
örökgyó oldalági rokona azon a cí-
men támadta meg, hogy a végrendelet
érvénytelen, mert **Vojnics** Ottónak nem
volt joga a vagyon tekintetében, amelyet
ő is örökölt, végrendekezni.

Vojnics Ottó ugyanis egész vagyonát,
amely redetileg 500 láncc földből és sok
ingóságból állott, az 1857-ben elhalt
Vojnics Sámuelről örökölte. **Vojnics** Sá-
muel 1853-ban végrendekezett és úgy
intézkedett, hogy nemesi birtokát, 350
lánccot, két fia: Ödön és Ottó közt osz-
tja fel. A fennmaradt 150 láncc, mint sza-
bad birtok, a két fia és három leánya
között egyenlő részben került elosztás-
ra, de az örökgyó végrendeletileg
meghagyta, hogy ha a fiai közül az
egyik jogutód nélkül halna meg, úgy a
nemesi birtokot és a szabad birtok reá-
cső részét a másik fia öröklí és ha az is
jogutód nélkül halna meg, úgy az egész
vagyon leányaira, illetve ezek jogutó-
daira száll.

De **Vojnics** Sámuel gyermekei az
örökség felosztását illetőleg megegyez-
tek és 1864-ben úgynevezett »atyafisá-
gos egyezséget» kötöttek. Ezt a végren-
deletet és ezt az atyafiságos egyezséget
senkise támadta meg.

Vojnics Ödön meghalt és így annak
egész öröklött vagyonát **Vojnics** Ottó
örökölte, aki azonban 1922 januárjában
jogutódok nélkül meghalt. **Vojnics** Ottó
végrendeletét **Vojnics** Sámuel egyik le-
nyának unokája megtámadta. Ehhez az
örökösödési perhez utóbb az **Antono-
vics-család** tagjai — akik a másik

leányág révén érdekelve voltak — szin-
tén csatlakoztak.

Az örökösödési per röviddel **Vojnics**
Ottó halála után megindult. Dr. **Kalmár**
Elemér szubotici ügyvéd idősb és if-
jabb **Vojnics** István alpereseket, dr.
Pleszkovics Lukács nemzetgyűlési kép-
viselő, ügyvéd a felpereseket képviselte.

A szubotici kerületi törvényszék a
felpereseket keresetükkel elévülés miatt
elutasította. A per felelbezés folytán a
noviszadi felelősségi bíróság elé került,
amelynek polgári tanácsa dr. **Szavko-
vics** Jován tanácselnökből, dr. **Pavlovics**
Toma és **Grginesevics** Antun bírálóból
állott és itt a felpereseket már dr. **Had-
zsi** Koszta noviszadi ügyvéd képviselte.
A két ügyvéd között rendkívül érde-
kes jogi vita keletkezett, amelyben pro
és kontra a jogi érvek egész légióit vo-
nultatták fel. A felelősségi bíróságnak
három elvi jelentőségű jogi kérdésben
kell döntenie.

Tisztázandó, vajjon megvan-e a fel-
pereseknek a kereshetőségi joguk, arra
való tekintettel, hogy az alperesek állí-
tása szerint a kereset elévült, miután
több mint hatvankét éve hogy **Vojnics**
Sámuel meghalt és alperesek szerint
minden örökösödési jog érvényesíthető-
sége az örökgyó elhalálása napjától
számítandó-e, vagy pedig — amint
azt a felperesek jogi képviselője vitatja
— **Vojnics** Ottó, az első örökös elhalá-
lása napjától?

Alperesek állítása szerint **Vojnics** Ot-
tó, aki több mint 48 éve birtokolta az
atyafiságos egyezség alapján ezeket a
birtokokat, elbirtokolta, mert úgy a ma-
gyar, mint az osztrák jog szerint, ha
valaki 32 éve békésen birtokolt egy bir-
tokot, jogszerű tulajdonosnak tekinthető.

Az alperesek jogi képviselőjének har-
madik érve az volt, hogy az osztrák
polgári törvénykönyvből a magyar bírói
gyakorlatba átment elv szerint az úgy-
nevezett fidei commissarius substitutio
nem terjedhet ki több leszármazási fok-
ra, a jelen perben pedig már a harmadik
leszármazási fokhoz tartozók akarják
öröklési jogaikat érvényesíteni.

Ezzel szemben dr. **Hadzsi** Koszta, a
felperesek képviselője a tárgyaláson
nagy számban megjelent ügyvédek és

bírák nagy érdeklődése mellett azt vi-
tatta, hogy a folyamatban levő perben
nem lehet elévülés, mert úgy a jogtudo-
mány, mint a magyar királyi Kuria által
elfogadott elvi álláspont szerint utóörö-
kösök kereshetőségi jogának elévülési
folyamata nem az örökgyó **Vojnics**
Sámuel halála napján kezdődött, hanem
az első örökös: **Vojnics** Ottó halálása
napján.

Dr. **Hadzsi** szerint elbirtoklás nincs és
Vojnics Ottó nem birtokolhatta el a bir-
tokot, bár 48 évig annak békés birtoká-
ban volt, miután **Vojnics** Ottó tudta,
hogy ezek az ingatlanok nem állanak az
ő rendelkezése alatt és halála esetére
azok felett nem rendelkezhet, hisz az
utóörökös kinevezése már magába fog-
lalja az ingatlanok elidegenítési és meg-
terhelési tilalmát, tekintet nélkül arra,
hogy ez a telekkönyvben be volt-e je-
gyezve vagy sem.

Végül tagadta alperes harmadik érvét,
hogy a fidei commissarius substitutio több
fokra terjed, mert a várományosok csak
Vojnics Ottó halála után kerülhettek
sorra az örökség igénybevétele szem-
pontjából.

A magas jogi nivón lefolytatott vita
után dr. **Szavkovics** tanácselnök az íté-
let kihirdetésére május 19-ét tűzte ki
határnapul. Ítéletet azonban a bíróság
nem hozott, hanem több tanu kihallgatá-
sát rendelte el.

Másfélmillió falopás Szlavóniában

Százhatvan vagon fa tűnt el
a lekeniki erdőből

Zagrebból jelentik: A **Dollensko**
szlavóniai fakitermelő részvénytársaság
megbízottja kedden délelőtt feljelentés-
tett a rendőrségen, hogy ismeretlen
tettek a részvénytársaság lekeniki
erdejéből százhatvan vagon tűzfűt
loptak el.

A feljelentő előadta a rendőrségen,
hogy a lopásokat a felügyelettel meg-
bízott közegek nem jelentették a cég
központjának, a cég csak a befejezett
tényekről értesült s ezért annak a
gyanújának adott kifejezést, hogy
a lopást teljesen lehetetlen volt ész-
revétlenül véghezvinni, hacsak abban
a cég alkalmazottai nem segíté-
keztek.

A másfélmillió dinárral megkárosí-
tott részvénytársaság feljelentése után
a rendőrség széleskörű nyomozást in-
dított a tettesek kézrekerítésére és
elsősorban a cégnek azokat az alkalm-
mazottait hallgatta ki, akik a faraktár
közvetlen felügyeletével meg voltak
bizva. A kihallgatott alkalmazottak ta-
gadták a lopás elkövetését, vallomá-
saik azonban annyira ellentmondók
voltak, hogy a rendőrség a szerdai
nap folyamán a nyomozás érdekében
több alkalmazott előzetes letartóztatás-
ba való helyezését rendelte el.

A lopás ügyében tovább folytatják
a nyomozást s a rendőrség reméli,
hogy néhány napon belül teljes vilá-
gosságot fog deríteni a rejtélyes bűn-
gyben.

Dr. FÖLDES
MARCI-CRÉM

PUDER, SZAPPAN csodaszéppé teszi
Ujból mindenütt kapható.

Vezérképviselet: Heller, Vel.-Kikinda

GRAND HOTEL „BELIEVJE” SPLIT

1926. tavaszi szezon az Adrián

45 moderánul berendezett szoba. Elsőrendű ki-
szolgálás és olfálás.

Elsőnyos árak. Nemzetközi találkozóhely.

KISEBBSÉGI ÉLET

Bukarestben a napokban megalakult a magyar párt helyi szervezete. Az alakuló ülésen a kolozsvári pártközpont részéről Sulyok István és dr. Tritz László jelentek meg, a kormányt Oretelenenau képviselte, aki Goga belügyminiszter üdvözlését tolmácsolta az összegyűlt magyarságnak. A bukaresti szervezet tisztikara így lett: elnök Bana Márton, h. elnök Szabó István, ügyv. alelnök Kányádi Béla, alelnökök dr. Farkas Miklós, Nagy Sándor, központ kiküldöttje Szabó Pál, főtitkár József Lajos, jegyzők Tokay Gyula, Áts József, pénztárosok Dakó Samu, Sipos László, ellenőrök Ruszti János, Barók Ferenc, ügyész dr. Gaál Lajos.

Goga román belügyminisztert felkereste a kolozsvári Keleni Újság munkatársa, aki a kisebbségi iskolák kérdéséről kért nyilatkozatot a minisztertől. — A kisebbségi iskolák nyilvánosságát jogát — válaszolta Goga — intervenciómra visszaadta a kultuszminiszter mindazoknak az iskoláknak, amelyekre nézve az illető iskolák fenntartó hatóságai nálam kérésükkel jelentkeztek.

Hogyan értelmezi a kormány a választási egyezménynek azt a pontját, hogy minden szülő szabadon választhatja meg azt az iskolát, amelyben gyermekét látatni akarja?

— A legújabb értelemben értelmezzük minden szülőnek azt a jogát, hogy gyermekét nemzetiiségre és vallásra való tekintet nélkül abba az iskolába adja, amelybe akarja.

A zsidókra is vonatkozik ez?
— Természetesen — felelte a miniszter — éppúgy a zsidókra is, mint minden más vallásúakra.

A hóstát—kolozsvári magyar gazdák-tól kisajátított tisztviselőtelepi földek rendezése végre megoldást nyert. A napokban egy alkalommal összeállított bizottság kiszállt a helyszínre, megállapította, hogy Kolozsvár ellátása szempontjából is elsősorú érdek, hogy ezek a földek a gazdák kezén maradjanak és hogy a tisztviselők lakásigényeinek kielégítésére az a telep ugyancsak alkalmas. A bizottság tagjai voltak: Popescu földművelésügyi, Miuleanu helyi vezérigazgatók, Calutu prefektus, Ciortea gazd. igazgató, Osvalda Vazul polgármesterhelyettes és Pric Oktávián a kolozsvári averescanus pártisztervezető feje. A hóstát gazdákat Berky József és Szilágyi József képviselték. A helyszíni szemle alapján folytatják a tárgyalásokat.

Sulyok István, a királyhági református egyházkerület püspöke letette a hűség esküt a román kormánynak. Az eskü szövege ez volt: »Én Sulyok István, esküszöm és fogadom az élő Istenre, hogy hűséggel és alázattal fogok viselkedni Öfelsége Románia királya iránt, ugyiszintén az ország alkotmányára és törvényei iránt. Esküszöm és fogadom, hogy nem leszek részese semmiféle olyan ügynek, amely megzavarhatná a közrendet és nem fogok fenntartani semmi kétes összeköttetéseket sem az ország határain belül, sem az ország határain kívül és ha netán tudomásomra jutna valamelyes nyilvános vesztély, sietni fogok azt minél előbb napfényre hozni. Isten engem úgy segítjen!«

Fényes sikerrel járt a kassai magyar színtársulat prágai bemutatkozása. A megnyitó előadásán Smetana vig. operája »Az eladott menyasszony« került színre cimszerepben Kőszegi Terézrel, a budapesti opera tagjával. Rajta kívül vendég gyanánt Toronyi Gyula, a budapesti opera tagja, Horváth Kálmán, a ruszinszki magyar színtár-

sulat igazgatója, Geitler Leon, a varsói nagyopera tagja és Spilling Károly, a pozsonyi szlovák nemzeti színház opera együttesének volt tagja léptek fel. A bemutató előadás nagyon előkelő közönség jelenlétében folyt le. A közírtásági elnök iródtájának képviselőjében Riha dr. osztályfőnök jelent

meg és ott volt Slávik földművelésügyi miniszter, Mičura volt szlovák miniszter, valamint a cseh nemzeti színház és a német színház igazgatói is. Prága előkelősége teljes számban jelent meg és rendkívül rokonszenvesen fogadta a világhírű cseh opera magyar előadását.

Eszkimók népvándorlása Amundsen léghajójához

A léghajó 171 órát repült Rómától Alaszkáig az Északi Sarkon át

Nemeből jelentik rádió: Tellornek, ennek a kis alaszkai eszkimó-telepnek a képe egészen megváltozott azóta, amióta a Norve itt leszállt. A környék minden részéről, messze távolságokból érkeznek csapatostól az eszkimók, hogy megbámulják a hatalmas léghajót, amely felig lebontva fekszik a tenger partján. A burkolatát már lefejtették és most a léghajó acélszerkezete olyan, mint egy történelem előtti óriási szörny esontváza.

A Wilkins-expedíció mozioperatőre ideérkezett, hogy mozielővetelket készítsen az expedícióról és a léghajóról.

A Norve kapitánya egy nyilatkozatában kijelentette, hogy a mágneses kompasz pontosan úgy működött mint azt előre kiszámították. A rádiókészülék is normálisan dolgozott egészen a 87-ik szélességi fokig a sarkon túl Amerika felé, akkor azonban az antennákat vastag jégreteg vonta be és többé nem tudtak sem üzeneteket leadni, sem híreket felvenni. A léghajó Rómától Alaszkáig a 171 órás repülés alatt nagyszírienn állta meg a helyét, pedig igen gyakran rossz időben, erős szélben repült és utközben óriási viharokkal kellett megküzdenie.

Földrengés Beogradban

A földrengés központja a fővárostól harminckét kilométerre volt

Beogradból jelentik: A fővárosban szerdán délelőtt tizenegy óra tíz perckor erős földrengést észleltek, mely huszonhat másodpercig tartott.

A beogradi szeizmograf-intézet ingája 30-tól 250 távolságig lendült ki, a földlökések azonban nem okoz-

tak kárt. A földrengés központja — a szeizmograf-intézet megállapítása szerint — a Beogradtól harminckét kilométerre fekvő Kosnaja és Bukulja községek, ahova Mihailovics Jelenko, az intézet vezetője ki is utazott, hogy a földrengés határait a helyszínen tanulmányozza.

Kiirtotta a családját egy siketnéma pesti könyvkötő

Borzalmas családi dráma Pesterzsébeten

Budapestről jelentik: Az utóbbi esztendő családiritási között talán a legborzalmasabb az a véres tragédia, mely szerdán hajnalban történt Pesterzsébeten és amelynek

négy áldozata van.

Pesterzsébeten a Margit-utca 26. szám alatti kis földszintes házban 1919. óta lakott Vinogrofszki Aladár ötvenesztendő süketnéma könyvkötő feleségével és két kis gyermekével. A könyvkötő megvette a kis házat, melynek egyik szoba-konyha lakását foglalta el, a ház másik kis lakásában pedig Müller Róbert lakott. Vinogrofszki szeretné volna megszerezni a másik kis lakást is, hogy családját kényelmesebben elhelyezze.

Müllert azonban — aki már tízezer éve lakik a házban — nem tudta kiténni.

A két család között évek óta folyt a lakásháborúság. A könyvkötő, aki mindenáron szeretett volna hozzájutni a lakáshoz, a múlt évben, amikor Müller visszautasította az ajánlatát, hogy hurokolgadjon ki,

rámáradt a lakóra és félholtra verte.

Ettől fogva Vinogrofszkit mintha kicserélték volna: házsártos lett, család-jával veszekedett és

lassan elhatalmasodott rajta az üldözési mánia.

A szerencsétlen ember, aki ellen a rendőrség elhárítást indított, magabizarkozott. Felesége szintén süketnéma, aki-vel a siketnémák intézetében ismerkedett meg és gyermekei: a tízéves Aladár és a nyolc éves Károly nem tudtak többé fölkelni deríteni.

Az elmúlt napon a könyvkötőszetben detektívek keresték fel Vino-

grofszkit és közölték vele, hogy a verekedés ügyében szerdán reggel jelenjen meg a főkapitányságon.

A könyvkötő az egész napot izgatott hangulatban töltötte, a műhelyből korán hazament lakására és lefeküdt. Másnap, szerdán reggel öt órakor Müller, a lakó kiment az udvarra és

Vinogrofszkiék lakásából kétségbeesett sikeltást hallott.

Azt hitte, hogy Vinogrofszki rohamot kapott és veri a feleségét. Nyolc óra tájban azonban, amikor a könyvkötő-család egyik tagja sem jelent meg, gyanút fogott és fiával dörömbölni kezdett az ajtón. Miután nem nyitották ki az ajtót, benéztek az ablakon, melyen keresztül

borzalmas látvány tárult szemek elé: a szobában véres holttestek feküdtek.

Müller azonnal értesítette a rendőrséget, ahonnan egy rendőranácsos vezetésével detektívek jelentek meg és feltörték az ajtót.

A kamra ajtaja fölött kötelen lógott a süketnéma könyvkötő.

A kamrából a szobába nyíló ajtóban, vértócsában átvágott nyakkal fekiüdt holtan a tíz éves Aladár.

az ágy véres párnái között pedig holtan, egymást átölelve, a kis Károly és az édesanyja.

Nyomozásra nem volt szükség. A padlón ott hevert a borotva, mellyel Vinogrofszki a családiritást elkövette.

A rendőrség a Müller-félek vallomása alapján a véres családi drámát így rekonstruálta: Vinogrofszki kora reggel felébredt, valószínűleg a rendőrségre

készült. Hogy az örült gondolat mikor fogamzott meg benne, azt nem lehetett pontosan megállapítani. A feltevés, hogy a konyhában kikereste beretváját, aztán bemért a szobába, ahol felesége és a kis Károly feküdt egy ágyban. Az örült ember

egy hatalmas vágással kettévágta a gyerekek torkát.

Az asszony a zaira felébredt, de csak két órához volt ideje, mert a következő pillanatban a borotva az ő torkát vágta halálosan keresztül.

Az anyja sikoltozására a konyhában alvó gyerekek is felébredt és mikor meglátta édesapját, kezében a véres borotvával, ki akart menekülni az udvarba.

Vinogrofszki azonban elérte és ahogy a többiek, elmesztette a kisgyerekek torkát is, aki holtan nyult el a padlón. Mikor a megvadult ember így végzett családjával, a kamra ajtajára felakasztotta magát.

A lakásban egy élőlény maradt: egy kis toxi, a gyerekek játszótársa...

A francia sajtó támadja Peret pénzügyminisztert

Franciaország devizaközpontot állít föl

Párisból jelentik: Briand miniszterelnök szerdán telefonon beszélt a Londonban lévő Peret pénzügyminiszterrel. A telefonbeszélgetés után a kormány elhatározta, hogy szigorítani fogja a frank ki- és behozatal ellenőrzését és devizaközpontot állít fel.

A sajtó, ugy a jobboldali, mint a baloldali, igen hevesen támadja Peret pénzügyminisztert, akinek szemére vetik a lapok, hogy nem gondoskodott eléggé a frank nemzetközi hitelének alátámasztásáról.

A Matin szerint Peret Londonban az újságírók előtt kijelentette, hogy a tőzsdépánik izgalmára vezethető vissza az újabb devizahossz és a frank árzuhanása tisztán Párisból indult ki.

— A párisi devizapánik megköti a kezemet Londonban és veszélyezteti tárgyalásaim sikerét az angol pénzügyi körökkel — mondotta a pénzügyminiszter — aki valószínűleg ezen a héten visszatér Párisba.

A jugoszláv Szokol-szövetség nem hajlandó a bolgárokkal együtt menni Prágába

Sulyos affér az összes szláv szokol-táborozás előtt

Beogradból jelentik: A csehszlovák Szokol-szövetség ez év nyarára Prágába közös táborozásra hívta össze az összes szláv nemzetek szokol-szervezeteit. Meghívást kapott a bulgáriai Szokol-szövetség is, amely eddig nem vett részt az ilyen manifesztációkon.

A beogradi Szokol-egyesület amikor értesült arról, hogy a bolgárok is fel akarnak vonulni Prágában, elhatározta, hogy ha ez valóban bekövetkezik, a szerb szokolok nem mennek el Prágába, mert nem hajlandók a bolgárokkal semmiféle közös akcióban résztvenni. Erről a határozatról értesítették a jugoszláv Szokol-szövetség ljubljana központi vezetőségét, ahonnan most az a válasz érkezett Beogradba, hogy a szövetség szolidaritást vállal a beogradi Szokol-egyesület elhatározásával.

Ezért a jugoszláv Szokol-szövetség sürgős megkeresést intézett Prágába, hogy a csehszlovák rendezőség intézkedjen és döntse el, melyik meghívást tartja fenn: a jugoszláv szokol, vagy a bolgár szokol megjelenését tartja-e kívánatosabbnak. Az affér kimenetele elé feszült érdeklődéssel tekint az egész szláv világ.

Mennyi adót fizetett

Szobotica polgársága áprilisban?
A város közigazgatási bizottságának ülése

Szobotica város közigazgatási bizottsága szerdán délelőtt tartotta meg május havi rendes ülését Györgyevics Dragosláv főispán elnöksége alatt. Az ülésen többnyire rezortügyeket intéztek el, csupán a fegyelmi bizottság hozott érdekesebb határozatot.

A fegyelmi bizottság ülésén foglalkozott Jovanovics Váza volt rendőrkapitány, később városi jegyző fegyelmi ügyével. Jovanovicsot — mint ismeretes — néhány héttel ezelőtt felfüggesztették állásától azon a címen, hogy tegelemsértést követett el. A fegyelmi bizottság, miután áttanulmányozta az erre vonatkozó vizsgálat adatait, Jovanovicsot elbocsájtotta a város szolgálatából.

A bizottság ezután tárgyalta a kerületi pénzügyigazgatóság jelentését, amely a különböző adókievetések és adóbehajtások jelenlegi állását ismerteti. A jelentés közli, hogy a III. osztály kereseti adó kivetése 1923—1925. évekre, teljesen befejeződött, a IV. osztály kereseti adó kivetéssel 1924. évre szintén elkészült a pénzügyigazgatóság, míg 1925—1926. évekre még nem lehetett kivéni az adót, mert a szükséges adatok még hiányoznak. A földadó kivetése 1925. évre a szentai járásban, Senta kivételével befejeződött, ugyancsak a topolai járásban is, Topola, Csantavir, Bajsa és Pačir kivételével. A házostályadót Szuboticán 1924. évre kivetették és a szentai, valamint a topolai járásban 1926. évre is elkészült. A felszólamlási bizottság a szentai és topolai járásban május 8-án befejezte munkáját, míg Szuboticán még kétszáz felebezés elintézése van hátra. A felszólamlási bizottság döntései ellen a közigazgatási bírósághoz lehet felebbezni.

Végül közli a pénzügyigazgatóság az április havi adóbehajtásokat. A kimutatás szerint április hónapban földadó címén 92.015 dinárt, házostályadó címén

65.725 dinárt, I—IV. osztály kereseti adó címén 87.634 dinárt, vállalatok adójában 17.625 dinárt, kamatokban 6571 dinárt, községi pótdobban 102.972.90 dinárt, 60 százalékos hadiadobban 65.725 dinárt, tőkekamatadobban 745.88 dinárt, betegápolási pótdobban 10.375.50 dinárt, rokkantadobban 108.598 dinárt, kamarai illeték címén 28.630 dinárt, rendkívüli pótdob címén 256.519.81 dinárt, jövedel-

mi pótdob címén 229.295.68 dinárt, vagyoadobban 90.966.32 dinárt, hadinyereségadó címén 68.340.90 dinárt, késedelmi kamatokban 27.442.22 dinárt, munkásadobban 100.626.55 dinárt és forgalmi adobban 342.047.22 dinárt, összesen 1 millió 701.659.98 dinárt fizettek be az állampénztárba. Ellenben leírt a pénzügyigazgatóság 344.127.63 dinárt behajthatatlanság címén.

Letartóztattak egy zsablyai földbirtokost

Több millió dinárral károsította meg hitelezőit

Radovanovics Péter tekintélyes noviszadi textilkereskedő évek óta dúsgazdag ember hírében állott, nagykiterjedésű birtoka, szállása, fogata volt. Radovanovics néhány év előtt eladta noviszadi üzletét fivérének és Zsabljára költözött, ahol gazdasággal foglalkozott. Az utóbbi esztendőben Radovanovics gabonával is kereskedni kezdett, de spekulációi nem jól végződtek, mert már jóideje arról beszéltek, hogy vagyona nagy részét feleségére iratta és hogy nyomasztó adósságai vannak.

Május negyedikén Zsablján az a hír terjedt el, hogy Radovanovics Péter Zsabljáról megszökött. A hír azonban csak annyiban bizonyult valósnak, hogy Radovanovics Péter zsabljai lakóházát és abban levő irodáját lezárta és napokig nem volt Zsablján látható. Radovanovics azalatt Noviszadra jött és itt várta be a feltartóztathatatlannal bekövetkezett végzetét: letartóztatását.

Radovanovics Péter múlt év őszén 500.000 dinár értékű gabonát, főleg tengerit vásárolt zsabljai, csurogi, nádaljai, gyurgyevói és gospodincei gazdáktól, tavaszi szállításra. A vásárolt tengeriért ötven-hatvan százalékkal többet ígért, mint amennyi annak piaci ára volt. A tengerinek a vásárlás idejében 105 dinár volt a piaci ára, de Radovanovics a leszállítandó árut 150—160 dinárral kötötte le. Ez a magas ár csábította a gazdákat, hogy a tengerit hitelbe is odaadták a kereskedőnek.

Radovanovics, amikor ezeket a kötelességeket megcsinálta, már fizetésképtelen volt, tartozásai jóval meghaladták vagyont. Hogy pénzhez jusson, a hitelbe vett tengerit olcsóbban adta el, mint vásárolta.

Április 15-én jelentkeztek a termelők és kérték a pénzüket. Radovanovics néhány napi haladékot kért, de néhány nap múlva újabb halasztást kért és május 1-ére ígerte a leszállított tengeri árut. Május 1-én aztán eltűnt Zsabljáról. Mindent lezárt, irodáját kiürítette, vagyont átíratta feleségére és bejött Noviszadra, ahol dr. Matcs Misa noviszadi ügyvéd útján bejelentette az ügyészségnek, hogy Noviszadon fog tartózkodni és az ügyészség rendelkezésére áll és amennyiben keresnek, úgy azonnal megjelenik az ügyészségen, nehogy a csendőrség útján állítsák elő.

Radovanovics Péter zsabljai ügyvédje, dr. Dracsanszki Sándor azalatt magához hivatá a károsult gazdákat és velük közölte, hogy Radovanovics nem tud fizetni, de aki hajlandó hosszabb időn belül tartozását 35—40 százalék levonásával leörleszteni.

A termelők ebbe nem mentek bele és feljelentéssel fenyegettek. Nagy csoportban be is jöttek az ügyészséghez, ahol feljelentést tettek Radovanovics Péter ellen, aki ellen már akkor Mihajlovics és Jovanovics pancsevói terménykereskedő cég is megtette a büntető feljelentést.

Radovanovics a pancsevói cégtől 1.800.000 dináros hitelt vett igénybe és közben egész vagyonát feleségére iratta. Szerdán délben Glumac Bogdan helyettes vizsgálóbíró újból megidézte Radovanovics Pétert és újabb kihallgatása végeztével kihirdette előtte a vizsgálati fogságot.

Három suhanc fényes nappal kifosztott egy kirakatot

Izgalmas betörő hajsza az uccán

Vakmerő betörésről érkezett jelentés szerdán délután a szuboticiai rendőrséghez. Három suhanc a város egyik legforgalmasabb utcáján fényes nappal feltört egy kirakatot és onnan nagymennyiségű árut vitt el. A betörést a Paja Kuluncsicseva-uccában, közvetlen az evangélikus templom mellett, jóformán a sarki rendőr szemelátára követték el. Három fiatalkoru suhanc, köztük, mint utóbb kiderült, az egyik kávéház pikolója délután öt óra tájban kerekessel felkészítették Rédei Tibor fűszerkereskedő Paja Kuluncsicseva-uccai üzletének egyik kirakatát, amelyből nagymennyiségű Frank-kávédobozt, liköröket és egyéb árut magukhoz véve, futásnak eredtek.

A betörést Rédeiék vették észre, amikor a suhancok menekülésük alkalmával becsapták a kirakat ajtaját. Az üzlet alkalmazottai a menekülők után vetették magukat, de izgalmas hajsza után, amelyben a járőrelők is résztvettek, csak a Városi Kávéház egyenruhás pikolóját sikerült elfogni, míg a másik két fiatal betörő az ellopott áruk nagy részével eltűnt a Paja Kuluncsicseva-ucca egyik mellékutcájában.

A kézrekerült betörőt felvitték a rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával megnevezte bűntársait, majd elmondta, hogy a betörés ideje alatt ő csupán örködött. A rendőrség megindította a nyomozást a másik két suhanc kézrekerítésére is.

Egy kritikus albumából

Írta: Baedeker

Megható jelensége a vallásosság lebilincselő erejének és a hit varázslatos hatalmának, hogy most, amikor annyi igazságtalanság (és jóformán csupa igazságtalanság) történik, most is mily ingathatatlannal hittel és vallásos belenyugvással viselik sokan szomorú sorsukat s mily naiv reménykedéssel néznek most is — e rettenetes jelen és e borzalmas múlt ellenére — egy szebb jövő elé!

Ha van Isten (és bizonyára van!), akkor bizonyosan nem azt nézi, hogy mit beszélnek és mennyit imádkoznak az emberek, hanem azt, hogy mit gondolnak és mit cselekszenek.

Azzal, hogy imádkozik, még nem tett eleget senki a vallás iránti kötelességének.

Nők és gyermekek könnyen hisznek el mindent, ami lehetetlen, nehezen azt, ami valószínű s legnehezebben azt, ami kétségtelen.

Valakit mindenáron hívóvá erőszakolni: oktalanság. Valakit a hitétől eltéríteni vagy abban megintgatni: gonoszság.

Vallásosságra és fölvilágosultságra egyaránt van szükség. Egyik nem pótolja és nem is zárja ki a másikat. Néha ugyanabban az egyénben találkozunk mind a kettővel az ilyen kivételes ember aztán er-

kölcsileg és jellemileg a legszebb jelenségek egyike.

Apa a fiához:

— Légy vallásos anélkül, hogy bigott lennél, vagy légy fölvilágosult anélkül, hogy a cinizmus hibájába esnél — s derék ember leszel.

Az ateista éppen úgy a sötétben tapogatózik mint a hívő. Ez utóbbi mégis többet lát — világít neki a Hitnek fáklyája.

A babonás (és a könnyen hívő) mindent hisz, amit nem tud s a szkeptikus (a tudós, a bölcész, a kritikus) azt se hiszi, amit tud. Egyaránt hengeg, aki azt állítja, hogy nincs szüksége vallásra, mint aki azzal dicsekszik, hogy nincs szüksége tudományra.

A régi görögök és a nem sokkal újabb rómaiak sok istent imádtak s a mai keresztények és zsidók mégse haraguszak rájuk, sőt az állami életüket, amely erősen vallási alapon áll, szorgalmasan tanítják és tanulják az iskolákban, a mitológiáikat pedig, amely nem egyéb mint egy nagy romantikus és szerelmes vallástörténet, ismernie kell minden modern embernek, aki nem akar a legvastagabb műveletlenség hírébe keveredni — sőt el lehet mondani, hogy a görög-római műveltség, (amelyet a renaissance föltámasztott) az ő vallásos intézményeivel a mai u. n. európai műveltségnek is alapja. Ellenben az Egyistent imádók ma ellenséges lábon állanak egymással, szinte hadi-

lábban, mert a mód, amellyel ezt az Istent imádják, egy kicsit — a szertartásokban — különbözik egymástól. Hogy fognak majd ezen csodálkozni (és nevetni!) akkor, ha évszázak vagy ezrek múlva mi leszünk a régi görögök és a régi rómaiak!

Ügyes-bajos dolgában a plébánoshoz fordult a falusi ember és kérte imádkozzon érdekében a jó Istenhez.

— Megteszem — felelte a pap — szívesen megteszem és bizom is abban, hogy az imádságomnak fogantatja leszen, mert az ügyed igazságos. De mégis, mit gondolsz, nem volna jó, ha a polgármester ural is beszélne? Neki is van a dolog eldöntésére némi befolyása... Jó annak, aki az Istenre támaszkodik, aki nem szokta elhagyni a becsületes embert, de azért nem árt, ha egy befolyásos ur is tolia a porlekedő fél szekerét.

Sokat beszélnek istenfélelemről. Pedig, ha az emberek csak annyira félnének az Istentől, mint amennyire rettegnék a rendőroktól és a bíróságtól, akkor — nem kellene félniök ez utóbbiaktól.

A nőknek nemcsak az inferioritását, de a superioritását is bizonyítja, hogy több hajlamuk van a vallásosságra, mint a férfiaknak.

Egy paptól hallottam ezt a szép mondást:

— Vannak pillanatok, amikor az ember nem tudja, hová tenni a ke-

zeit. Ilyenkor legjobb összekulcsolni őket és — imádkozni.

Az Isten is hívő — máskéülben nem engedélyezett volna olyan sok vallást. Különböző szertartások között és formulák mellett óhajta imádatni magát s valószínűleg kedvére van, hogy a sokféle felekezet versenyez egymással abban, hogy melyiknek az istentisztelete tökéletesebb és melyik méltóbb arra, hogy megtalálja az utat az Ő, legfelsőbb trónjának a zsámolyáig. Éppen ezért az egy-akol egy-pásztor jelszava örökké csak jelszó és jámbor óhajítás marad. A jó Isten nem akarja, hogy valóra váljon.

Az ember, hogy ember legyen a szónak emberséges értelmében, legyen művelt vagy vallásos, mert máskéülben durva lesz és inhumánus. Legeniberibb persze az a művelt ember, aki egyszersmind vallásos s az a vallásos, aki egyuttal művelt. Ez a típus természetesen nagy ritkaság s nem fordul elő minden vallásos családban, se minden vallásos családban.

Lesz idő, midőn nem kérdezi senki, hová jársz imádkozni? Lesz idő, midőn csak arra lesznek kíváncsiak az embertársaid, becsületes vagy-e?... És mi, akik már most is csak ezt kérdezzük, mi előkészítjük ezt az időt. Mi, apró kis apostolok, mi bátran dicsekedhetünk azal, hogy ezzel az előkészítő munkával foglalkozván, nem élünk egészen hiába.

Befejezték a bizonyítást a frankpörben

A szerdai tárgyaláson felolvasták a Hir Györgynél lefoglalt iratokat Bornemissza báró megerősítette Bethlen miniszterelnök vallomását Wolff Károly a tárgyalóteremben tüntetően kezét fogott Nádossyval

Rakovszky Iván belügyminiszter vallomása

Budapestről jelentik: A frankhamisítási bűnpör szerdai tárgyalásán a bíróság folytatja a tanúkihallgatásokat. Az első tanu báró Bornemissza Elemér, aki a balatonfüredi kirándulás részleteit ismerteti.

Elmondja, hogy 1923-ban Bethlen István gróf miniszterelnök Balatonfüred környékén birtokot akart vásárolni. Autóton mentek ki Balatonfüredre, ahol Hir György várakozott rajtuk, hogy a birtokot megmutassa.

— Balatonfüreden — mondja a tanu — az autó mindössze annyit várakozott, amíg Hir György a kocsiba szállt, a hátsó ülésen ült Bethlen miniszterelnök és felesége, míg az első üléseken Hir György mellett foglalt helyet. Az autóbar történt beszélgetésből minden szót hallottam, azonban

frankhamisításról egyáltalán nem esett szó. A társaság később sem oszlott szét és így nem igaz az, hogy Bethlen miniszterelnök külön felrevonult volna Hir Györggyel,

Nem voltunk a kurszalóban sem, amit ezt Hir György vallomásában állította, csupán visszajövet az orvosok társaságában megtekintettük a balatonfüredi szanatóriumot, azonban Hir György ekkor már nem volt velünk.

Nem igaz Hir Györgynek állítása, mintha a kirándulás csupán azért történt volna, hogy Bethlen miniszterelnököt informálhassa a frankhamisítás részleteiről.

A tanut a bíróság megesketi.

Rakovszky belügyminiszter kihallgatása

A következő tanu Rakovszky Iván belügyminiszter, aki vallomásában kijelenti, hogy

1925 december 18-ig semmit sem tudott a frankhamisításról.

Ő akkor értesült a dologról, amikor Hágából megérkezett az első távirat Jankovichék letartóztatásáról. Azután bejelent, hogy miután a kihallgatására vonatkozó idézését félórával ezelőtt kapta meg, nem tudott felmentést kérni a hivatalos titoktartás alól, kijelenti azonban, hogy *nincs oly adat birtokában, amely szerint a kormány tudott volna a frankhamisításról.* A bíróság Rakovszkyt is megesketi.

Barásápos kérésorítások

Wolff Károly a következő tanu.

— December végén — mondja vallomásában Wolff — a városháza elnöki szobájában beszélgettünk Sipőcz Jenő polgármesterrel és Folkusházy Lajos polgármesterrel. A lapok ekkor már tele voltak a frankhamisítással és amikor később a társaságunkba került Nádossy megkérdeztük a frankhamisítás részletei felől, nagyon levertnek látszott és arra a kérdésünkre, hogy a kormány tudott-e a frankhamisításról, csupán annyit mondott, hogy a kormány engedélye nélkül gyártották a hamisítványokat. Kérdeztük azután Nádossyt, hogy mit tudott Bethlen a frankhamisításról, mire Nádossy kijelentette, hogy

Bethlen is értesült annak idején a készülő tervről, azonban annak megvalósítását hevesen ellenezte.

Wolff Károly ezután kijelenti a bíróság előtt, hogy tudja jól, hogy Nádossy önzetlen okokból vállalt szerepet a hamis bankjegyek gyártásánál és épp ezért nincs semmi ok arra, hogy megszálltssa vele is fennállott jó baráti viszonyát.

Wolff ezzel odamegy Nádossyhoz és megérinti kezét

Nádossy szemében könnyek jelennek meg.

Wolff Károly után Sipőcz Jenő polgármester áll a bíróság elé. Teljesen egybehangzó vallomást tesz az előtte vallott tanuval. A bíróság őt is megesketi.

Sipőcz szintén odamegy Nádossyhoz és a kezét nyújtja, Törekly tanácselnök azonban észreveszi és rászól:

— Kérem polgármester úr ne tes-

Bethlen titkárai a bíróság előtt

A bíróság ezután Kassai Farkas Bélát, Bethlen miniszterelnök titkárát szólítja az emelvény elé. Kassai Farkas Béla a balatonfüredi birtokvásárlás részleteiről ad felvilágosítást. Vallomása teljesen megegyezik a miniszterelnök vallomásával. Arra a kérdésre, hogy Hir György bejáratos volt-e Bethlen miniszterelnökhöz, kijelenti, hogy 1921-ben egyáltalán nem, 1923-ban csupán egy ízben volt a

sék ilyen csinálni, tiltakozom az ilyen eljárás ellen.

Sipőcz erre szó nélkül megfordul és elmegy a vádlottak padjától.

A következő tanu Folkusházy Lajos helyettes polgármester. Sipőcz és Wolff vallomásával egybehangzóan ismerteti a városháza elnöki szobájában lefolytatott beszélgetés részleteit. A bíróság vallomására Folkusházy alpolgármestert is megesketi.

miniszterelnöknél, látogatása azonban teljesen hivatalos jellegű volt.

Utána Fogler Béla miniszteri osztálytanácsos, Bethlen második titkára tesz tanuvallomást. Elmondja, hogy Hir György gyakran járt fel a miniszterelnökségre, azonban sohasem tudott bejutni a miniszterelnök szobájába. Majd a Perényi-féle levélről tesz jelentéktelen vallomást.

Hir György lefoglalt iratai

Törekly elnök ezután a Hir Györgynél tartott házkutatás eredményét ismerteti. Elmondja, hogy a házkutatás alkalmával öt levelet találtak. Az egyik cé-

duktum aláírás és megszólítás nélkül a következő van:

»Adjon felvilágosítást az ezen hamisításban szereplő kövekre nézve,

Az ellenzéki blokk újból beterjeszti a korrupciós interpellációkat

A kormány elfogadta az adóegységesítésről szóló törvényjavaslatot Zsanics feltűnést keltő nyilatkozata — A demokrata párt nem követelte a Radics-párt kormányból való kiszorítását

Az ellenzék a pártvezérek kollégiumának összehívását követeli

Beogradból jelentik: Az utóbbi napok izgalmai után a politikai életben szélcsend állott be. A hét végéig nem is várható semmi különös esemény, az ideiglenesnek tekinteti helyzet általában szilárdnak mondható.

A kormány az adminisztratív élet rendbehozásán fáradozik.

A miniszterek az egész napot hivatalaikban töltik és a válság alatt folyó üzemeltet restanciák feldolgozásával vesződnék. Este minisztertanács volt, melyen folytatták a parlament munkájának előkészítését. A kormányülés legfontosabb eseménye, hogy

elfogadták az adóegységesítésről szóló törvényjavaslatot és felhatalmazták Perics Ninkó pénzügyminisz-

A korrupciós interpellációk kérdésében a kormány kitart álláspontja mellett

A politikai körök érdeklődését továbbra is erősen lekötli az a kérdés, hogy a kormány hogy oldja meg a korrupciós interpellációk kérdését. Ebben az ügyben az ellenzék vezetői szerdán tanácskozást folytattak, amelyen elhatározták, hogy kérni fogják a parlament elnökségét,

hívja össze a pártvezérek kollégiumát, hogy végérvényesen döntson az interpellációk fölött.

A házszabályok kevés támpontot nyújtanak arra nézve, hogy ezt a fogás kérdést hogy lehetne legmegfelelőbben megoldani mert egyrészt elrendeli, hogy az interpellációk fölött a parlament egy ülésén napirendre kell térni, viszont az

tert, hogy azt a parlamentnek beterjessze.

A kormány ezzel a javaslattal végre beváltja azt az ígéretét, melyet még a múlt évi költségvetési vitában tett a vajdasági radikális képviselőknek.

A törvényjavaslat a parlamentben semmiesetre sem megy simán keresztül,

a kormány nemcsak az ellenzék, de a radikális-párt egy részének esetleges ellenállására is számíthat.

A minisztertanács foglalkozott az Olaszországgal kötött szerződés ügyével. A tanácskozásokba bevonták a kereskedelmi minisztérium szakreferenseit is, akik részletesen ismertették a szerződéseket.

emlékezetes pénteki ülésen a szavazást félbeszakították.

A kormány egyelőre még mindig azon az állásponton van, hogy az ellenzék terjesszen be újabb interpellációkat,

mert más házszabályszerinti megoldás nem mutatkozik. Erre azonban az ellenzék nem igen hajlandó, mert attól tart, hogy a kormány leszavaztatja a sürgőségi javaslatot és ezzel elodázza a korrupciós vizsgálóbizottság megalakulását. Amennyiben az ellenzék mégis könnytelen lesz új interpellációt beterjeszteni, nem fog újabb korrupciós-vitát kezdeni, hanem minden vita nélkül követeli a szavazást.

hogy azokat hol és mikor szerezték be, hol vannak, hogy azok hatóságilag lefoglalhatók legyenek.

Ugyanezen a papírszeleten rajta van a következő felelet is:

»Erre nem kívánok válaszolni.«

A másik cédulán a következő van:

»Mi volt Schultze szerepe és mi volt Mészáros szerepe?«

Rajta más írással a felelet:

»Erre nem kívánok felelni.«

Találtak egy lepecsételt levélborítékot, amelyben egy címzés nélküli levél volt a következő szöveggel:

»Igen tisztelt kegyelmes uram a franküggyel kapcsolatban fontos közölni valóm van.«

Ezután felolvassák Jankovich hágal vallomását, a hágal főbíróvárszék által hozott ítéletet, mire

az elnök a bizonyítási eljárást befejezettek jelenti ki.

Sztrache főügyész különböző iratoknak a beszerzését kéri, utal arra, hogy Lipcséből egy levél érkezett az ügyvédséghez, amely kétségbe vonja Windischgrätz herceg hazafiságát. A levél közli, hogy Windischgrätz a csehszlovák állampolgárság elnyeréséért folyamodott és kérvényében a következőket mondotta:

»Magyarországhoz engem, az ottlevő földelimen kívül, semmiféle lelki kötöttség nem fűz.«

A védők is indítványt tettek a bizonyítás kiegészítésére, tanúk kihallgatását és iratok beszerzését kérték. Az elnök ezután kihirdette a bíróság határozatát, amelynél fogva a tárgyalás folytatását esztőtörtökre tűzi ki azzal, hogy a bizonyítás kiegészítésére vonatkozóan a bíróság esztőtörtökön fog határozni.

A házelnökség és a kormány között egyébként a szerdai napon ebben az ügyben több ízben folytak tanácskozások.

Az ellenzék újból beterjeszti a korrupciós interpellációkat

Az ellenzéki pártok vezetői szerdán délelőtt a földművelési klub helyiségében ülést tartottak amelyen elhatározták, hogy a korrupcióról szóló interpellációkat újból beterjesztik.

Az ellenzéki blokk ljubljana négyülésén is szóba fogják hozni az összes korrupciós ügyeket.

A kiszivárgott hírek szerint a korrupciós interpellációnál a demokraták részéről Rankovics Ljuba, a szlovén néppárt részéről Hodzsar, a földművespárt részéről Vujles Demeter és a muzulmán-párt részéről Huszein képviselők fognak felszólalni. Ezenkívül a Jovanovics Ljuba-csoport is fog állítani szónokot.

A demokratapárt cáfolja Radics állításait

A demokrata-párt szerdán közműnikét tett közzé, amelyben megcáfolja Radics Istvánnak a Dom-ban megjelent azt a cikkét, amelyben a horvát parasztpárt vezére azt írja, hogy a demokraták és a radikálisok közötti tárgyalásokat demokraták kezdeményezték. A közműniké megállapítja, hogy

Trifunovics Misa és Davidovics között még szombaton délután lefolytatott megbeszélés Trifunovics ki-

vánságára történt, de nem Trifunovics lakásán. A demokráta-párt kommunikéje cáfolja azt az állítást is, hogy Davidovics azt követelte volna, hogy a Radics-pártot tessék eljéki a kormányból. A kommuniké szerint az igazság ennek éppen az ellenkezője.

Zsanics horvát föderalista szerint börtönnel fenyegették Radics Istvánt

A beogradi Politika szerdai számában több ellenzéki vezetőpolitikus véleményét közli a kormányválság legutóbbi megoldásáról. Valamennyi ellenzéki nyilatkozó megegyezik abban, hogy a vádját Uzunovicsnak csak rövid időre sikerült likvidálni és lényegében minden marad a régiben.

Szenzációt keltett a horvát föderalista Zsanics képviselő nyilatkozatának az a része, amelyben kijelenti, hogy azt a demokráta politikust, aki a radikálisokkal a koalíciós kormány alakításáról tárgyalt, megkérdezték,

vajjon a demokraták beleegyeznek-e abba, hogy kormánybalépésük esetén Radics István börtönbe kerüljön.

— Ez a tény döntő jelentőségű volt Radicsra és a válság megoldására.

— A korrupció sara nagyon is ráfröccsent a Radics-párt vezetőségére

és a hozzá legközelebb állókra. Innen a félelem. A legközelebbi napok erről többet fognak nyilvánosságra hozni — mondotta Zsanics.

„Elődöm politikáját folytatom” — mondotta az új agrárreformminiszter

Sibenik Sztankó dr., az új agrárreform-miniszter szerdán délelőtt fogadta a sajtó képviselőit és előtűnt a következő nyilatkozatot tette:

— Előre kijelentem — mondotta — hogy minden tekintetben elődöm politikáját fogom folytatni. Az első és legfontosabb feladat: lefektetni az agrárkérdések új jogi alapjait, rendezni a két osztály — azokét, akik földet kaptak és a régi tulajdonosok — viszonyát. Szükséges, hogy kielégítsük a még hátralevő földigényeket és megnyugtassuk azokat, akiknek érdekeit az állam érintette, hogy ilyenformán senki kárt ne szenvedjen. A legközelebbi törvényt dolgozunk ki, melynek az lesz az alapelve, hogy a föld maradjon meg annak birtokában, aki megműveli és azok a tulajdonosok, akik más hivatásból is meg tudnak élni, kártalanítassanak. Az állammal azonban ez utóbbi kérdésben taktikusan kell eljárni.

Százezer dinár kártérítés egy ujságciikk miatt

A zagrebi törvényszék ítélete egy beogradi ujságíró sajtóperében

Zagreből jelentik: A zagrebi törvényszék szerdán nyolcnapos elzárásra és százezer dinár kártérítési összeg megfizetésére ítélte egy beogradi ujságíró.

A pert a Vuletics és Gavrilovics beogradi cég indította a Jutarnji List című zagrebi lap ellen, amely azt írta, hogy a cég hatmillió dinár passzívával csödbe került.

A közleményért a felelősséget Zvanics Milán beogradi ujságíró, a lap tudósítója vállalta.

A vádlott a szerdai tárgyaláson azal védekezett, hogy ő jóhiszeműen adta le lapjának a hírt, amelyet tudósításának leadása közben hallott egyik kollégájától.

A törvényszék a vádlott ujságíró bűnszékét mondta ki hamis hír közléseért és ezért nyolcnapos elzárásra és kétezer dinár pznzbüntetésre ítélte. Egyidejűleg kimondotta a törvény-

szék, hogy a vádlott a cégnek száz-ezer dinár kártérítést tartozik fizetni üzleti hitelrontás címén.

Az ítélet sajtó- és jogászörökben nagy feltűnést keltett nemcsak annak

súlyossága miatt, hanem azért is, mert a cég büntető feljelentésében nem is kérte a kártérítést.

A vádlott és védője felebbeztek az ítélet ellen.

Ágyukat vonultatnak föl a tüntető berlini kommunisták ellen

A német kormány szigorú óvintézkedéseket léptet életbe pünkösdkor

Berlinből jelentik: A német birodalmi kormány széleskörű intézkedéseket tett a kommunista párt pünkösdi berlini felvonulásának megakadályozására. Berlinben a rendőrséget pünkösdi két napján meg fogják erősíteni, a rendőröket éles lövésű karabéllyal és kézigrándókkal látják el. A birodalmi őrség szintén készenlétben lesz és a fontosabb, veszélyesebb pontokra ágyukat fognak fel-

vonultatni, az utcákon pedig pán-célautók fognak cirkálni.

A kommunista párt központja a Rothe Fahne-ban közölte a német munkásokkal, hogy a kormány szigorú rendszabályai ellenére is nagy tömegekben jelenjenek meg a berlini felvonuláson. A vidéki kommunistákat a párt különvonaton fogja Berlinbe szállítani, ahova pünkösdre kétszáz ezer főnyi kommunistát várnak.

A szerelmes Pangalos-fiu Beogradban

A görög diktátor fia száműzött menyasszonya meglátogatására Beogradba érkezett — A rendőrség két napos tartózkodási engedélyt adott a fiatal Pangalosznak

Beogradból jelentik: Az Orient-expressz hálókocsijában, amikor a vonat szerdán hajnalban Beograd közelébe ért, egy jólöltözött és diplomáciai utlevéllel utazó fiatalember felkereste a detektívek fülkáját s ott az egyik detektívnek így mutatkozott be:

— Pangalos vagyok!

A titkosrendőr nagy meglepetéssel és tiszteletteljes állásban kérdezte meg a görög diktátor nevének viselőjétől, hogy mi a kívánsága.

A fiatalember azt a kérését adta elő, hogy

miután Jugoszlávia területén csak átutazásra jogosító vizuma van, engedjék meg neki kivételesen, hogy Beogradban leszállhasson és néhány napot ott tölthessen.

A különös kérésre a detektív azzal válaszolt, hogy nincs jogában a szokástól ennyire eltérő kedvezményt adni senkinek, de megígérte, hogy a beogradi vasúti komiszáriussal közölni fogja Pangalos kivánságát. Amikor a vonat beérkezett a beogradi pályaudvarra, a magát Pangalosznak nevező utas a detektívvel egyenesen a vasúti komiszáriátusra ment, ahol

felmutatta diplomáciai utlevelét és igazolta hogy ő Pangalosz görög köztársasági elnöknek a fia.

Pár perc múlva a pályaudvar kiszállási oldalán egy hatalmas Renault-autóba vágta magát Pangalosz és egyenesen a Kosovska-uccába hajtatott.

Az autó annál a háznál állt meg, a hol Tripesics Retta, a Görögország területéről két hónappal ezelőtt kiutasított dalmát származású urileány lakik.

Emlékeztetes, hogy márciusban Beogradba érkezett Tripesics Retta, aki elmondta, hogy Pangalosz akkori miniszterelnök kiutasította Görögországból azért, mert titokban eljegyezte magát a miniszterelnök fiával, Pangalosz tregathadnaggyal. Az érdekes szerelmi történet bejárta az egész világsajtót és a szép Retta azóta Beogradban állandóan várta szerelmese megérkezését, akitől az egész idő alatt leveleket és anyagi támogatást kapott.

A fiatal Pangalosz megérkezésekor az autó sofőrjét küldte fel a leány lakására, hogy jelentse be. Tripesics Retta éppen öltözködés közben volt és hatalmas örömlángással fogadta a

hírt. Táncolni, ugrálni kezdett boldogságában és gyönyörű briliáns karkötőjét azonnal odaajándékozta az öltöztető szobalátynak.

Pár perc múlva Tripesics Retta az uccán termett, azonnal az autóból ugrott és a vizonlátásnál esedékes csókok elcsattanása után elrobogtak. Az autó elhagyta a város területét és — mint később az ujságírók nyomozása megállapította — Topcsiderbe hajtottak, ahol az egyik vendéglőben meguzsonnáltak. A látogatás híre már a kora reggeli órákban elterjedt Beogradban és az ujságírók lázasan hajszolták a szerelmes párt. Elsősorban a görög követséghez fordultak felvilágosításért Pangalosz holtartózkodására vonatkozólag. A követségen kijelentették, hogy fogalmuk sincs arról, hogy a fiatal Pangalosz Beogradba érkezett volna, az egyik követségi tanácsos pedig ezzel a humoros mondással ütötte el a kérdést:

— Az valószínűleg így lehet: ha Pasisics fia Abbáziában, akkor Pangalosz fia Beogradban.

A követség egyik tisztviselője nem mulasztotta el ezalkalommal, hogy felettébb lovagiatlan véleményt nyilvánított Tripesics Retta erkölcséről. A Topcsiderbe kiszállt ujságírók már hült helyét találták a szerelmes párnak és csak annyit tudtak meg, hogy Pangaloszék valóban ott jártak délelőtt.

Este végre megjelent a Páris-szálló éttermében a fiatal Pangalosz, Todorovics ügyvédnek. Szkiadesz Spiridion védőjének társaságában. Szkiadesz az a korfui bankár, aki egyidőben villájában rejtgette Tripesics Rettát és akit most sikkasztási vádak alapján kér kiadni a görög kormány. Pangalosz elegáns megjelenésű fiatalember, színeketekete haja, jellegzetes sásorra van és a szeme kék. Az ujságírók körülölgtek és kérdésekkel halmozták el.

Pangalosz kijelentette, hogy Párisba utazik hivatalos küldetésben, a honnan egy görög delegációt fog Londonba vezetni.

Ahogy az ujságírók Tripesics Rettára terelték a szót, Pangalosz rendkívül szigorú tekintettel, méltatlankodva így válaszolt:

— Ez tisztára az én privát ügyem, kérem az urakat, ne is érdeklődjenek erről. Különbben is, ne tessék nagy feltűnést csinálni, mert a papa haragudni fog nagyon ha megtudja...

A lovagias tartózkodást tanúsító Pangaloszsal folytatott beszélgetés után az ujságírók felkeresték Tripesics Rettát is, aki a szálloda előtt az autóban ült. A boldog szerelmes minden kérdésre csupán ennyit válaszolt elesukló hangon:

— Megjött! Megjött!

A beogradi rendőrigazgatóság engedélyt adott Pangalosznak, hogy két napig Beogradban tartózkodhasson, azután folytassa útját Párisba.

Novisad város rendkívüli közgyűlése

Péntekre hívták össze a kiszélesített tanácsot

Novisadról jelentik: Novisad városi kiszélesített tanácsa pénteken délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés napirendjén több fontos városi ügy szerepel. A belügyminiszter néhány hónap előtt elbocsajtotta a több év óta városi szolgálatban volt Matics Dusan és Rogulja Milos rendőrkapitányokat, akiknek a kiszélesített városi tanács sem nyugdíjat, sem végkielégítést nem állapított meg. A két rendőrkapitány felebbezése folytán a belügyminiszter megsemmisítette a közgyűlés határozatát és hivatkozással a városi szabályrendeletre, utasította a kiszélesített tanácsot a két rendőrkapitány igényeinek kielégítésére. A szűkebb városi tanács javaslatára a gazdasági bizottság azt az előterjesztést teszi a közgyűlésnek, hogy írjon fel a város a belügyminiszterhez és emlékeztesse arra, hogy Bosnyakovics István városi főszámvevő nyugdíjaztatása alkalmából a miniszter a közgyűlés által alkotott, de a miniszterium által még jóvá nem hagyott új nyugdíjszabályzat alapján való határozathozatalra utasította a várost és most a város a két rendőrkapitány ügyének elintézése előtt tudni kívánja, hogy a két elmentés álláspontra közül melyikhez ragaszkodik.

A polgármesteri jelentés meghallgatása után a közgyűlés a tűzrendészeti határvonalakat fogja megállapítani, miután ennek a kérdésnek a rendezése az új városrész alakulása következtében szükségessé vált.

Az új vámház építése ügyében dr. Milovanovics Milan polgármester, Plavics Nikola műszaki tanácsos és dr. Prodanovics Mihály városi főügyész szerdán Beogradban jártak, ahol a pénzügyminiszteriumban megállapították a végleges szerződés tervezetét, mely a pénteki közgyűlés elé kerül. A pénzügyminiszterium azt az új követelést támasztotta a várossal szemben, hogy a vámház az építési költségek amortizációja után az állam tulajdonába menjen át, ezzel szemben a város a jelenlegi vámháznak iskolacélokra való átengedését kéri. A miniszterium a városnak évi kilencszázhatvan ezer dinár bért fog fizetni.

A „Péter trónörökös vajdasági lovaregylet” részére a közgyűlés loversenyteret enged át évi száz arany dinár ellenében, viszont a jegybevételekből és totalizátor forgalomból évi százezer dinár jövedelemre számít.

A banktisztviselőik egyesülete a Limanon levő gyártelep szomszédságában tizenöt házhely átengedését kérte és ott az építkezéseket nyomban meg akarja kezdeni. A gazdasági bizottság harmincezer dinárért hajlandó egy-egy házhelyet eladni, négyzetméterenként százötven dináros árban.

A város az augusztusban megtartandó novisadi kézműparkiállítás céljaira ötvenezer dinárt, a Miletics-ünnepély költségvetésére tizenötezer dinárt, a városháza renoválására ötvenhatvan ezer dinárt fog megszavazni.

TÜKRÖT garancia mellett
Kirakatüveget legjobban minőségben
minden méretben legolcsóbban
ALBA tükörgyárnál Novisad
Zeljeznikova ulica 53.

CIRKUSZ

•••

Lényegtelen változtatás

Egy drámairó vallomása

Szept. 15.

Tegnap benyújtottam új darabomat a nagy színigazgatóhoz. Érdekes darab, merőben új helyzetekkel. Nagyjából arról van szó, hogy egy töprengő természetű királyfi, aki mint északi ember komor fantáziával rendelkezik, állandóan elhunyt atyja szellemével vitáz. Van a darabnak egy női figurája, egy csendes szelíd teremtes, akit a hős végül is kolostorba küld. Atyja ellenfele hősünknek, aki anyjának második számu férje ellen is kénytelen hadakozni. Érdekes fordulat, hogy a hős megöli a lány atyját. A darab igen mély hatást keltett rám. A cím is szenzációs: Töprengő szerelem.

Szept. 20.

Már meg is kaptam a jó direktor értesítését. Levelében mindössze ennyi állott:

»A mű nagyon tetszik. Kérem keressen fel személyesen, hogy megbeszéljük milyen változtatásokat kell eszközölni a darabon. Megjegyzem, hogy csupán lényegtelen változtatásról van szó».

Nem lepott meg, hogy változtatásokat kell tennem a darabon, hiszen más a teoria és más a gyakorlat. A színpad megköveteli a magát. Én szívesen elvégzem azokat a lényegtelen változtatásokat.

Szept. 21.

A direktor nagyon kegyesen fogadott és így szólt:

— Az ön darabja remek. Kérnem kell azonban, hogy változtasson rajta egy-két dolgot... Ugy-e jegyez kérem?

— Hogyne.

— Először is a hős ne legyen olyan töprengő természetű, mert azt ma a közönség nem szereti, inkább egy olyan romantikus, szerelemre vágyó figura... A leány ne menjen kolostorba, hanem szeresse viszont a fiatallembert. Ez sokkal megnyugtatóbb... Csinálja meg esetleg, hogy a férfi szülei és a leány szülei évtizedek óta gyűlölik egymást...

— De kérem...

— Pardon, a szerelmesek között lehetne egy frappáns érzelmi jelenet, mondjuk egy erkélyjelenet... aztán maga találjon még ki valami bonyodalmat...

— De kérem...

— Ja, hogy el ne felejtsem! Valami kis kísérezést kell hozzá csinálni... holnap beszéljék meg a karmesterrel... Na viszontlátásra...

Szept. 21.

A karmester átnézte a vázlatot és a következőket jegyezte meg:

— Ehhez nem elég kísérezés... ehhez rendes muzsikát kell komponálnom... Az első felvonásban majd kijön a két familia cselédsége, nagy vegyes kórus. A másodikba egy alkalmi színelőadást kell beilleszteni... Az erkélyjelenet is kórusal megy, majd tündérek kara fog asszisztálni... Különben a főrendező ur majd mindent megmagyaráz bővebben.

Szept. 22.

A főrendező megmagyarázta:

— A hős inkább egy vicces fiú legyen, aki ugratja az anyósát. Mert miért legyenek haragban, nem igaz. A fiúnak különben nagy orra van és társai emiatt ugratják. A költőhágsón az anyós is felmegy és leesik... ezen jól fognak mulatni... beszéljen meg egyes dolgokat a

szcenikai főfelügyelővel...

Szept. 23.

— Az erkélyjelenet nem jó — mondta a főfelügyelő — helyette egy parkban történik minden, van egy nagyszerű diszletem a Tatárjárásból, a vége az operai bálon folyjon le, van egy remek diszletem a Bajadérból és...

Itt közbevágtam:

— De a cím csak megmarad? A töprengő szerelem?

— Azt nem — felelte. — »Szent-ivánéji álom« lesz a címe... Ez a nagyszerű címem megmaradt a Shakespeare ciklusból.

Stella

HIREK

•••

Házasság

Megkérdeztek, mi a véleményem a házasság mai válságáról. Ezt feleltem:

1. Házastárs az a férfi és nő, ki egy földél alatt él, vagy azért, mert nagyon szereti egymást, vagy pedig azért, mert egy életen át hódol feledhetetlen emlékének. Minden férj és feleség költő, ki a mulandó perccel akarja megörökíteni.

2. Tagadom, hogy a házasság intézménye ma különösebb válságban volna. Csak annyira van válságban, mint bármely más intézmény, melynek cselekvő és szenvedő szereplői, fontartói gyarló emberek, kik természetesen nem mind rendelkeznek annyi nemességgel, elnézéssel és főképp értelemmel, mely az élet átéléséhez szükséges. De akkor éppily jogon beszélhetnénk a törvénykezés válságáról is. Van igazság, de vannak rossz bírúk is.

3. Azt sem hiszem, hogy a multban jobbák, vagy rosszabbak voltak a házasságok. *Plautus* éppugy csufolja, mint *Flers* és *Caillavet*, *Aischylos* éppugy átkozza, mint *Ibsen*. A házasságok mindig olyanok voltak, mint maugak az emberek.

4. A házasság nem »elavult« intézmény. Elavult lehet egy »modern« vers, melyet tíz évvel ezelőtt írtak, egy százesztendős törvény, vagy egy ezeresztendős fölfedezés, de olyasmi, ami a föld teremtesé óta mindig és mindenütt szükségszerűen megvolt, nem lehet elavult, mert benne gyökerezik az emberi természetben. Mióta a világ áll, támadják, de eddig nem találtak helyette jobbat. Derék csinálmány lehet, mely ennyi kritikát kiállt. Ne feledjük, hogy Ádám az első férj s Éva az első feleség.

5. A szabad-szerelem fából vaskarika. Csak rab-szerelem van. Aki szeret, az már nem szabad, nem független a szerelmétől. Ha szeretek valakit, azt akarom, hogy a rabom legyen, kizárólagosan és örökké s nekem is a rabjának kell lennem, kizárólagosan és örökké. Az ölelkező karok nem hasonlítanak-e a rabbiincsekhez?

6. Vannak, akik a házasság erkölcsét korlátnak érzik. Ezek hasonlítanak azokhoz, akik a szonett jambusait, strófia-szerkezetét nyügnék tekintik, visszafertő, négyes rimeiben nem veszik észre a folyton megújuló varázst s csodálkoznak azon, hogy egyesek így írnak, holott a próza korlátianságában is csaponghatnának. Hiányzik belőlük a művészet: az életművészet.

7. Elismerem, hogy nem észszerű, mert egészen életszerű. Olyan észszerűtlen, mint maga az élet. Észokokkal bírálgatni tehát, azon a címen, mert nem simul X. Y. ur, vagy urhölgy testéhez, a legnagyobb esztelenség. Az Apa, Anya, Gyermek titkos háromságát foglalja magában, azt a misztériumot, mely az emberiség létezése óta legmélyebben hatott lelki fejlődésünkre s megteremtője volt minden vallásnak és művészetnek. Külső formájában talán változhatnak az idők során, de ezeket az ősi szálakat nem tépheti el senki.

Kosztolányi Dezső

— A tartalékos tisztek zagrebi konferenciája. Zagrebből jelentik: A jugoszláv tartalékos tisztek pünkösdkor megtartandó zagrebi konferenciájára nagyban folynak az előkészületek. A konferenciára eddig nyolcezer tiszttel jelentette be részvételét. A rendező-bizottság most végzi a nagyszámu vendégsereg elszállásolása iránti munkákat. Az ünnepekre eddig a cseh-szlovák, a lengyel, francia és angol hadseregek képviselői, a frontarcosok nemzetközi szövetsége és Franchet de Esperay francia tábornok jelentette be részvételét. Az ünnepekre résztvevői még egyre jelentkeznek, úgy hogy körülbelül tizenkétezer vendégre számítanak. A vendégek fogadásában Zagreb városa is hivatalosan résztvesz.

— Megkezdtek a városi költségvetés tárgyalását. Szubotica város tanácsa szerdán megkezdte az 1926. évi városi költségvetési tervezet tárgyalását. A tárgyalások befejezése után nyomban összehívják a kiszélesített tanácsot a tervezet elfogadása végett.

— Kinevezés. A belügyminisztérium államvédelmi osztálya a szubotica vasuti rendőrség helyettes főnökévé Najsul Dragutint nevezte ki, aki a vasuti rendőrség bünygyi osztályát fogja vezetni. Az új rendőrtiszt szerdán foglalta el hivatalát.

— Felelelik a pénzügyigazgatóság munkaidéjét. A pénzügyminisztérium rendelete folytán a szubotica pénzügyigazgatóságnál csütörtöktől kezdve naponta két órával meghosszabbították a munkaidőt. A pénzügyigazgatóságnál eszerint a jövőben délelőtt 7—1-ig és délután 3—6-ig lesz a hivatalos idő. A munkaidő felemelésé azért történt, mert a pénzügyigazgatóságnak több évi hátraléka van.

A Bácsmegeyi Napló pünkösdi száma rendkívül érdekes és gazdag tartalommal vasárnap reggel a rendes időben 32 oldalon jelenik meg. Az ünnepi szám ára négy dinár lesz.

— A szubotica városi házában megkezdődött a tisztviselő-redukció. A szubotica városi házában szerdán délelőtt megkezdődött a tisztviselő-redukció. A város vezetősége szerdán Crnyákovics Ferenc, Soksics Antal, Kiss Károly, Sztankovics Dusan, Temunovics Mátyás és Bogasics István tisztviselőket bocsájtotta el a város szolgálatából. Junius elsejéig még tizenhárom tisztviselő elbocsájtására fog sor kerülni.

— A német kormány bemutatkozása. Berlinből jelentik: Marx kancellár szerdán mutatkozott be a birodalmi gyűlésen, ahol rövid beszédet tartott. Megemlítette, hogy az új kormány ugy a bel-, mint külpolitikában az előző kormány politikáját kívánja folytatni. Marx kijelentette, hogy a zászlókérdésben siettetni fogja az egységes álláspont kialakulását.

— Egymillió dinár a becskerek vasuti műhely kibővítésére. Becskerekéről jelentik: A közlekedésügyi miniszter a becskerek vasuti műhely kibővítésének költségeire egymillió dinárt utalt ki. A műhely javítási munkálatait már megkezdtek.

— Eltemették a mosztári bányakatasztrófa áldozatait. Mosztárból jelentik: A mosztári szénbányában — mint a *Bácsmegeyi Napló* közölte — egy hónappal ezelőtt a talajvíz beömlött a tárnákba és a bányát teljesen elöntötte. A bányában nyolc ember dolgozott, akik közül csak egy ember tudott megmenekülni. A víz most szivattyúzták ki a tárnákból és kedden kiemelték a hét munkás holttestét. A hé bányász holttestét nagy részvét mellett temették el.

— Tíz és félmillió korona pénzbírsággal sújtotta a kuria Karinthyt. Budapestről jelentik: A kuria kedden foglalkozott *Karinthy* Frigyes ellen indított perrel. Karinthyt ugyanis, mint ismeretes, a *Fekete mise* című novellája miatt perbe fogták és a budapesti törvényszék a kiváló író valláselleni izgatás miatt nyolcnapos fegházra ítélte. Az ítéletet a tábla is helybenhagyta, míg a kuria a keddi tárgyaláson megállapította, hogy az inkriminált novella nemcsak vallásellenes izgatást tartalmaz, hanem kiemelti a szeméremelleni vétség kritériumát is. Mindamelllett a kuria a büntetést tíz és félmillió korona pénzbüntetésre változtatta.

— Vőlegénye hűtlensége miatt a Szávába akart ugrani. Beogradból jelentik: Szerdán reggel hat óra tájban a vasutállomás közelében a munkába haladó emberek egy leányt pillantottak meg, aki a Száva-hídon gyanus magatartást tanúsított. A leány az egyik hidoszlop mögött köveket kötött a nyakára és elindult, hogy a vízbe ugorjon. Manojlovics Lázár munkás idejekorán odaugrott és az utolsó pillanatban elkapta a leányt s így megmentette a vízbeugrástól. Az öngyilkosjeölt a rendőrségen elmondotta, hogy Milovanovics Nevenkának hívják, tizenkilenc éves és azért kísérelt meg öngyilkosságot, mert az elmuít éjszaka látta, hogy a vőlegénye az egyik mulatóhelyről egy leányt hazakísért.

— Móríc Zsigmond házassodik. Budapestről jelentik: Móríc Zsigmond, a világhírű magyar író feleségül veszi Simonyi Mária, a Belvárosi Színház művésznőjét. A házasság időpontját még nem állapították meg.

— Megtámadta a csendőrt. Noviszádról jelentik: A bácskapalánkai csendőrségen Bogoszlavjevics Gavra csendőr egy ügyben tanukihallgatásokat fogantósított. A kihallgatásoknál jelen volt Kapcsa Péter községi irnok is, akit a csendőr egy közbeszólás miatt rendre utasított. Kapcsa erre öklével megütötte Bogoszlavjevicsét. A községi irnok ellen hatóság elleni erőszak miatt megindult az eljárás.

— Megnyílt a módos-párdányi vasuti vonal. Becskerekéről jelentik: A módos-párdányi vasutvonal, amely mint ismeretes, román területet is érint, kétesztendél szünetelés után megnyílt. A román területet érintő vasutvonalat minden határátlépési igazolvány nélkül használhatják a Módos és Párdány közt utazók.

— Magyar világkörűli utazók Beogradban. Beogradból jelentik: Szerdán utaztak keresztül Beogradban Iványi Imre és felesége, akik a világot gyalog járják körül. Az Iványi házaspár még a mult évben indult utnak a budapesti MTK díjáért azzal, hogy 1931 augusztus 10-én fognak világkörűli gyaloglásukról visszatérni. A globetrotter házaspár eddig már Ausztriát, Cseh-szlovákiát, Németországot, Hollandiát, Belgiumot, Franciaországot és Olaszországot járta be és Beogradból Bulgáriába, Görögországba és Törökországba, majd Indiába, Ausztráliába, Amerikába és Afrikába mennek.

— Kiutasítottak egy püspököt Oroszországból. Rigából jelentik: Jareszcenko karkovi püspököt az ukrán nemzeti orthodox nemzeti egyház vezetőjét tartóztatták és kiutasították Oroszországból. A püspök régebben a szovjet hive volt, a legutóbb azonban a szovjetrendszer ellen fordult.

— Halálozás. Szerdán reggel öt órakor meghalt Szabó Brunó szubotica rendőrbiztos. A rendőrség egyik legrégebb emberét veszítette el benne. Harminchat éven át szolgált a várost. Holttestét csütörtökön délután öt órakor temetik el a Plébánia-ucca ötödik szám alatti gyászházból.

— **Sakkverseny Rogaska Szlatinán.** A jugoszláv sakkszövetség május 23. és 24-én püsköd két napján Rogaska Szlatinán (Rohitsch) tartományközi sakkversenyt rendez, amelyen Szlovénia és Horvátország legjobb játékosai vesznek részt. A torna úzenkét-úzenkét táblán fog folyni és azon dr. Vidmar-Mitán, a Jugoszláv nagymester Vukovics Vladimírral fog mérkőzni. Szimultán-parti is lesznek és ezalkalommal két városközi mérkőzés is időntésre kerül, amelyeken Zagreb—Ljubljana és Maribor—Varazsd legjobb játékosai vesznek részt.

— **A „Világ” ügye a magyar nemzetgyűlés előtt.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés keddi ülésén Rakovszky belügyminiszter válaszolt Petrovác Gyula felfüggetlen képviselőnek a Világ betiltásával kapcsolatban beterjesztett interpellációjára. Rakovszky kijelentette, hogy annak idején, amikor a Világ újbóli megindítását kérték, azt nem volt módjában engedélyezni. Később új néven nem kérték a Világ megindításának engedélyezését, ha ilyen kérelmek érkeznek hozzá azt a Petrovác által említett nemzeti és keresztény szellemben fogja elbírálni.

— **A csökei görög keleti templom harangszentelése.** Szentáról jelentik: A csökei görög keleti templom harangját csütörtökön szentelik fel és adták át rendeltetésének. A harangszentelés alkalmából a hitközség ünnepeket rendez.

— **Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés az osztrák parlament előtt.** Bécsből jelentik: Az osztrák parlament főbizottsága szerdán fogja letárgyalni az osztrák-magyar kereskedelmi szerződést. A szerződést a magyar nemzetgyűlés már ratifikálta és valószínű, hogy a ratifikálásnak Bécsben sem lesz semmi akadályja. Ebben az esetben a szerződés püsköd után már életbe lép.

— **Hímzőoltások a szentai járásban.** Szentáról jelentik: A szentai főszolgabírói hivatal szerdán rendeletet küldött a járás községi előjáróságainak, amelyben szigorú utasításokat ir. elő a hímzőoltások körüli eljárásra. A rendelet szerint a községek kötelesek ellenőrizni, hogy az oltások alól az arra kötelezettek ki ne vonhassák magukat.

— **Halálos szerencsétlenség vadászás közben.** Noviszadról jelentik: A bácskagrađistyei Tisza-holtágban egy tizenhat éves građistyei fiú vadászpuskával szarkákra lövöldözött. Vele volt Topolcsányi Mihály tizenöt éves barátja is. Amikor a fiú az egyik fán levő szarkát célba vette, az elröppött és a kilőtt golyó a madár helyett Topolcsányi Mihályt találta szíven. Nyomban meghalt. A tettes önként jelentkezett a csendőrségnek, ahol letartóztatották. Glumac Bogdán helyettes vizsgálóbíró és Pavlovics Branimir noviszadi államügyész Bácskagrađistyre utaznak a boncolás megkezdésévégett.

— **Emberölési kísérlet miatt hat hónapi fogház.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken szerdán tárgyalták Vucics Tosa goszpodincei mozdonyvezető bűnügyét. Vucics múlt év szeptemberében veszekedés hevében revolverrel rálőtt Vukics Márton nevű társára, de a golyó nem talált. A bíróság emberölés kísérlete miatt hat havi fogházra ítélte.

— **Feketehimlő-megbetegedések Pancsevón.** Pancsevóról jelentik: Pancsevón több feketehimlő-megbetegedés fordult elő. A városi tisztiorvosi hivatal a járvány továbbterjedésének megakadályozására minden intézkedést megtett.

— **Lemond a Wiener-Bankverein igazgatósági elnöke.** Bécsből jelentik: A Wiener-Bankverein legközelebbi közgyűlésén, amely június derekán lesz, a bank elnöke, Popper-Arbera Bernát, a legidősebb bankigazgató, lemond tisztviselői. Újra Hirschfeld Alfréd lesz.

— **Maroluggal öntötte le a szomszédnőjét.** Noviszadról jelentik: Szerda délelőtt tíz órakor a Vodnikova-utca 25. számú házban két szomszédnő: Musics Róza és Kupuszarevics Mária közt veszekedés támadt. Musics Róza egy bőgőre maroluggal arculöntötte szomszédnőjét, aki szemén és mellén súlyos égési sebeket szenvedett. Musics Róza a tett elkövetése után kézzel esett neki ellenfelének, lelépte ruháit és ütötte-verte. Csak a szomszédok akadályozták meg a további bántalmazásokat. A súlyosan sebesült Kupuszarevics Mariát órák múltán lehetett eszméletére téríteni. Alapozta súlyos. A tettes megszökött, a rendőrség keresi.

— **Eljegyzés.** Székely Margit (Veliki-Beckerek) és Steiner Imre (Temesvár) jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Eltűnt iskolásfiú.** Noviszadról jelentik: Horváth Jánosné szerdán feljelentést tett a rendőrségen, hogy Darányi-telep 15. szám alatti lakásáról János nevű tíz éves fia keddi óta nyomtalanul eltűnt. Délben azzal távozott hazulról, hogy elmegy az iskolába. Azóta nyoma veszett.

— **Új ügyvédek.** Noviszadról jelentik: Dr. Szvoboda Milenko, a szombori törvényszék csakováci kirendeltségénél működő bíró és Deszpotovics P. Toma belacrkvai ügyvédjelöltek szerdán sikerrel tették le a noviszadi felelvteli bíróság ügyvédvizsgálatbizottsága előtt az ügyvédi vizsgát.

— **Táncmulatság Telecskán.** Telecskáról jelentik: A telecskai önkéntes tűzoltótestület püsköd vasárnapján táncmulatságot és majálisot rendez. A mulatságnal kapcsolatban szépség- és kerékpárversenyt rendeznek. A mulatság bevételeit tűzoltófelszerelésekre fordítják.

— **Árad a Rajna.** Berlinből jelentik: A Rajna veszedelmesen árad. A víz szerdán hatvan centiméterrel emelkedett.

— **Fall Leó hagyatékát elárverezik.** Prágából jelentik: Fall Leó hagyatékában levő műtárgyakat szerdán árverezik el a zeneszerző özvegye Prágában. Az árverés iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Szerencsétlenül járt kislfiú.** Szentáról jelentik: Szabó Ferenc tíz éves szentai kislfiúnak az egyik kezén a szecskavágógép leszelle két ujját. A szerencsétlenül járt kislfiút rögtön ápoló alá vették. Állapota nem súlyos.

— **Frankjavító akciót kezdett a francia kormány.** Párisból jelentik: A francia kormány frankjavító akcióba kezdett, amely meglehetősen sikerrel járt. Szerda délelőtti a párisi tőzsdén nyitásnál 35.50-ről 34.50-re esett a dollár, míg a font 170-ről 168-ra. A belga frank hasonlóképpen javult. A kormánynak az a terve, hogy a kamarát már május huszonhatodikára összehívja és pénzügyi javaslatot terjeszt elő.

— **Nem létező ökröt adott el.** Noviszadról jelentik: Haradzics Dzsafer gladićei (boszniai) muzulmán marhakereskedő 1923. január 2-án Tucakovics Jásó noviszadi gazdának 3500 dinárért eladott egy ökröt, amelynek vételárát felvette, de az ökröt le nem szállította. A noviszadi törvényszék Gomirac-tanácsa szerdán tárgyalta ezt az ügyet és a marhakereskedőt felmentette.

— **Lemondott a bopali királynő.** Londonból jelentik: A bopali mohamedán fejedelemszöny hónapok óta elkecseregett küzdelmet folytat az uralkodó családdal és az ország nagyjaital, hogy maga helyett fiát ültethesse a trónra és ne a gyermek nagybátyjára szálljon a korona, mint ahogy az alkotmány előírja, mert ez a törvényes trónörökös gyengeelméjű. A királynő érvényesítette akaratát és elsőszülött fiát ültette Bopal trónjára.

— **Nyilatkozat.** Felkértek a következő sorok közlésére: A Hír-ep keddi számában megjelent cikk kapcsolatban, sziveskedjek a tek. Szerkesztőség nyilvánosságra hozni, hogy azok a jól nevelt támadók engem egy ujjal sem érintettek, hanem e lenkezőleg egyikük ezért a kultur-geisztusáért két csattanó pofonban és a jobbérzésű közönség általános elítélésében részesült. A bíróság, mint a legkompetensebb fórum fogja kimondani az utolsó szót nem csak erről a lovagias támadásról, hanem arról a közvélemény előtt eléggé ismeretes szomorú bírósági afférről, amely erre a kultur-emberek között felfoghatatlan eseményre alkalmat szolgáltatott. A tek. Szerkesztőség szives előzékenységeért hálás köszönetet mondok. *Cs.ics Zvezdán* törvényszéki bíró.

— **Halálozás.** Noviszadról jelentik: Szerdán meghalt Noviszadon Meszlényi Fülöp nyugalmazott táblabíró, aki éveken át a noviszadi törvényszéken volt bíró és kiváló jogtudós és mély emberbarát hírében állott. Halála általános részvételt keltett, mert a hetvenhét éves öregurat mindenki nagyon szerette. Temetése csütörtökön délután fél három órakor lesz a Pasiceva utca 11. számú gyászházból.

— **135 ezer frank a „Salome” kéziratért.** Párisból jelentik: A napokban árverezték el Párisban Wilde Oszkár Salome-jának a kéziratát, 135.000 frankot fizettek ezért a kéziratért és 45.100 frankért kelt el Pierre Louys Aphrodite című híres regényének kézírata. Elárverezték még 7000 frankért Wilde Oszkár egy levelét, amelyet Louys-hoz intézett.

— **Három királysértési per.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék szerdán három királysértési pert tárgyal. Radnovics Dragics dragutinovói földművest azzal vádolta a noviszadi ügyészség, hogy múlt évi március 16-án Dragutinovón királysértést követett el. A Gomirac-tanács felmentette a vádlottat, mert a cselekményt nem látta bizonyítottnak. Az államügyész felebbezett. — Ugyancsak a Gomirac-tanács tárgyalta Petrov Dragutin oblicsevói jómódú birtokos királysértési bűnügyét és három évi fogházra ítélte, egyben elrendelte szabaddalra és rendőri felügyelet alá helyezését. Az államügyész és az elítelt felebbezték. — A harmadik királysértési perben a noviszadi kerületi törvényszék Keszeg János padéi lakost múlt évi augusztus 6-án 3 évi fogházra ítélte. A felelvteli bíróság ezévi február 16-án a büntetést hat havi fogházra szállította le. A noviszadi semmitűzők szerdán a büntetést ismét három évi fogházra emelte fel.

— **Bácsmegeye két milliót fordít a mosorini országút javítására.** Szomborból jelentik: Bácsmegeye elhatározta, hogy a parragovói kőbánya eladásából származó két millió dinárt a mosorini országút javítására fordítja. A megye ezzel Miletics Szvetozár emléke iránt is kegyeletet akar leróni, hogy jókarban tartott országút vezessen a szlav nemzetel eszme harcának szülőhazájába, Mosorinba.

— **Orvosi hír.** Dr. Hermann Károly orvos külföldi utazásról visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte.

— **Dr. Horváth Móric ügyvédi irodáját a Wilsonova-utca**ba, a Jugobank volt helyiségébe (bejárat a kapu alatt) helyezte át.

— **Politikai amnesztia lesz Spanyolországban a király születésnapján.** Madridból jelentik: Alfonz király negyvenedik születésnapjára a katonai kormány politikai amnesztiaát készít elő. A kegyelemosztás azonban nem lesz általános és nem fog kiterjedni azokra az államférfiakra és írókra, akik nem hajlandók megtérni és külföldön még most is propagandát folytatnak Primo de Rivera diktatúrája ellen. A kegyelmet nyertek között lesz Agus tanár és Alvarez Vayo hírlapíró.

— **Süza meg, mit reggelt?**
— **Talán kávét, csokoládét?**
— **D hogy. Anykám minden reggel egy csésze tejet ad és beletölt 2 kávéskanál OVOMALTINE-t**
— **Ettől van oly szép p'ros-poragás, kerek arcom, ettől nővök, fejlődöm és erősdöm.**

Az OVOMALTINE azokat a legfontosabb tápanyagokat foglalja magában, amelyekre a szervezetnek a szövetek felépítésére, energiakifejtésre, hőtermelésre van szüksége és ezenkívül nagy mennyiségben tartalmazza az élet fenntartásához nélkülözhetetlen vitamintokat. Az OVOMALTINE fejlődésben levő gyermekek növekedését, gyárapodását segíti elő, a foltoknak erejét, egészségét, munkabírását, életkedvét fokozza, az éregek számára kiapadhatatlan erőforrás.

OVOMALTINE
Táplál-erősít-hizial

Ára dobozonként 18.50 dinár
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, fűszer- és csomagiparüzletekben.
Mintát és ismertetést ingyen küld:
Dr. A. Wander D. D. Zagreb, Jurjevska ul. 37.

— **A bécsi polgármester fogadta a budapesti szocialista vendégeket.** Bécsből jelentik: A magyar szocialista vendégek meglátogatták a bécsi gyermekmenhelyeket, a városi lelencházat és más gyermekjóléti intézményeket, este pedig a városházán fogadtatás volt tisztelőnkre, a melyen Seitz polgármester üdvözölte a magyar vendégeket. Peyer Károly válaszában hangsúlyozta, hogy sokat tanultak Bécsben s igyekezni fognak tapasztalataikat Budapesten a közös érdekében értékesíteni.

Lenedar I Jovanovics cégnél vásárolt sorsjegyek közül a május 17-iki húzások a következő számok nyertek:

1000 dinárt nyert: 7131 25468 41803 50541 56 72918 81131 89789 119085 142090 148019

400 dinárt nyert: 7140 9971 82 10344 45 54 69 13837 16851 66 98 20628 78 97 22708 14 17 33 53 60 25463 26518 67 609 27976 34345 81 36008 52 41091 92 43673 48279 50528 67 76 99 51202 56173 57903 10 34 63136 72 67939 72993 73179 76943 52 81154 60 93 84847 77 85712 27 33 67 80 86481 88912 21 76 89760 78 82 96 92421 47 66 98 97127 59 99803 93 100219 103012 35 104901 54 58 87 105891 71 112930 116503 60 118870 119030 61 120007 77 124120 24 47 126261 127678 130614 39 131348 69 132967 133262 79 134325 56 137901 69 139353 84 141828 48 142030 41 42 144950 145725 146042 147723 148009 98 149871 78 788.

Május 18-iki húzások a következő számok nyertek:

20.000 dinárt nyert: 7981
6000 dinárt nyert: 700239
1000 dinárt nyert: 9965 34373 86486 126232 130686 130826 29 141888 149822 400 dinárt nyert: 4011 7179 9968 96 10355 13813 27 58 16840 48 20631 42 22706 78 25275 26515 27925 68 88 95 31504 32 76 79 34319 34 56 87 36037 41039 41 6232 50540 45 51210 59 57320 44 47 59 89 97 57907 11 43 63197 67906 32 71012 72920 90 92 73196 76906 46 80013 18 74 89 81129 34 59 85713 15 94 86424 59 64 87136 80 83 89719 97154 99820 46 66 100220 101309 50 102669 103041 74 10494544 57 110835 63 115610 22 116505 9 27 53 67 118825 119059 82 119202 16 19 34 120071 124105 126202 92 127623 129403 58 67 500 130605 10 131309 40 132908 34 42 47 66 183690 137930 141843 62 142015 53 144913 55 89 146058 82 148025 29 78 149826 28.

Holttest a sineken. Zagrebból jelentik: A zagrebi vasútállomás közelében kedden a csendőrkör egy harminc év körüli ember hullájára akadt. A holttest a sineken feküdt. A megindított nyomozás során megállapították, hogy a sineken fekvő ember Gajszki Péter donja-sztubicai kereskedő, aki néhány nappal ezelőtt került ki a zagrebi kórházból, ahol szívbaját kezelte. Minthogy betegségéből nem gyógyult fel, a vonat alá vetette magát.

Letartóztatott tolvaj. Noviszádról jelentik: A szubotici rendőrség megkeresésére Noviszádon letartóztatták Petőné Csányi Katica noviszádi asszonyt, akit a szubotici rendőrség lopások elkövetése miatt 1918 óta köröz.

A has teltsége, szívtáji fájdalmak és az emésztési nehézségek a természetes »Ferenc József« keserűviz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúlulások ellensúlyozhatók. Gyomor- és bélspecialisták tanácsolják, hogy a **Ferenc József** vizet, különösen az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, nagyon kielégítő eredményeket érnek el. Kapható gyógyszerboltokban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A szubotici zsidó Patronázs Egyesület f. évi május 24-én, hétfőn délelőtt 11 órakor a Szentgyvlet termében (Zrinjski trg 23.) évi rendes közgyűlést tart, amelyre tagjait meghívja az elnökség. Tárgysorozat: évi jelentés, pénztári elszámolás, ellenőrválasztás, indítványok. 4442

Rádió-műsor

Pénteken, május 21-ikén

- (A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
- Bécs** (531—582.5): D. u. 4.15: Koncert. 8.15: Szórakoztató est.
- Milanó** (320): D. u. 4.30: Variete. 9: Hangverseny.
- Prága** (368): D. u. 4.30: Koncert. 8.02: Zenekari hangverseny.
- Róma** (425): D. u. 5.40: Jazz-band. 8.40: Szimfónikus hangverseny.
- Lipce** (452): D. u. 4.30: Koncert. 8.15: Goethe-est.
- München** (485): D. u. 4.20 Vidám óra. 7.45: Operaelőadás.
- Brünn** (521): Este 7: A brünni dalárda hangversenye. 8: Koncert.
- Budapest** (560): D. e. 9.30, 12 és d. u. 3: Hírek. 4: Német nyelvű mesedélután. 5: »János vitéz« előadása. 6.45: Előadás. 8.30: Zongora hangverseny.

Özvegy **Meszlényi Fülöp**né sz. **Mayor Grete** úgy a maga, mint összes rokonsága nevében megtört szívvel jelenti felejthetetlen férje

MESZLÉNYI FÜLÖP

nyugalmozott kiráji ítélőtáblai bíró, ügyvéd, Torontálmege volt tiszteletbeli főügyésze, stb. folyó hó 19-én, 77 éves korában történt gyászos elhunytát.

Temetése csütörtökön, f. hó 20-án délután fél 3 órakor lesz a Pasicséva-ucca 11. számú gyászházból az izraelita temetőbe.

Bécs hamvaira!

Noviszád, 1926 május 19.

Özvegy **Meszlényi Fülöp**né mint hitvese, dr. **Meszlényi Artur**, **Messer Róza**, özvegy **Grosz Dezső**né született **Messer Vilma**, dr. **Meszlényi Richárd**, **Meszlényi Pál** és **Meszlényi György** gyermekei. **Messer Salamon**, özvegy **Ujhelyi Vilmosné Messer Regina** testvérei, valamint számos unoka és dédunoka.

KINTORNA

A kisgyerek a mama budoárjában játszik. Hirtelen felsikolt az anyja:

Az Istenért, fiam! Leöntöttem tintával a tollaskalapot!

— Nem baj, mama — mondja a gyerek — az van írva a tintás üvegre, hogy ez a tinta megkíméli a tollat!

Kohn uton van és a következő táviratot kapja:

»Anyós meghalt, kérünk távirati választ, bebalzsamoztassuk, elégettessük, vagy eltemessük-e?»

Kohn express válaszolt: »Előbb bebalzsamozni, aztán elégetni, aztán eltemetni.«

Egy szubotici óráshoz beállít a vendője és lármáznai kezd:

— Szép kis órát adott maga el nekem. Először is folyton rázni kell, hogy járjon, másodszor siet óránként öt percet!

Az ékszerész mentegetőzve mondja:

— Akkor valószínűleg túlerősen rázza.

KÖZGAZDASÁG

Osztrák-magyar tárgyalások a háborús kötelezettségek elszámolására

Budapestről jelentik: Hétfő óta fontos tárgyalások folynak a magyar és az osztrák kormányok delegátusai között Badenben. Auszria és Magyarország között ugyanis óriási összegre rugó elszámolások vannak a háború idejéből, amelyek az osztrák és a magyar kormányra nézve egyformán jelentenek kötelezettségeket és követeléseket. Már évekkal ezelőtt megindult a háborús vagyon felosztását célzó tárgyalás a két kormány között, legutóbb Lovranában jöttek össze a delegátusok, de akkor nem végeztek az egész anyaggal és az a megállapodás történt, hogy a végleges döntést újabb tárgyaláson hozzák meg. Ezeket a tárgyalásokat magyar részről kezdettől fogva báró Szerényi József vezette, aki ezuttal is irányítja a badeni tárgyalásokat, amelyeknek befejezését szombatra várják.

Nagy feltűnést keltett a napokban az a jelentés, hogy báró Szerényi résztvett a minisztertanácsban. Különböző kombinációk indultak meg azzal kapcsolatban is, hogy a volt kereskedelemügyi miniszter részére a pénzügyminiszterium egyik osztályában külön hivatalt állítanak fel. Ugy értesülünk, hogy Szerényi részvétele a minisztertanácsban és a pénzügyminiszteriumban felállított hivatala nem jelent újabb megbízatást, hanem az osztrák likvidációs tárgyalásokkal függ össze, amelyek végkielégül bonyolultak és sűrű tárgyalásokat tesznek szükségessé a pénzügyminiszteriumban.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóelőlege. Becskerekről jelentik: A becskeréki kereskedelmi és iparkamara csatlakozott a többi horvátországi és szlovéniai kamarák mozgalomához, az akontációs-rendszer ellen. Az 1909. évi XI. törvénycikk 20. szakasza értelmében ugyanis a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, adójuk végleges megállapításáig, kötelesek adóelőleget fizetni a legutolsó évi adókielégítés arányában. Ez a rendszer súlyos károkat idéz elő, mert a legtöbb helyen legutoljára 1921-ben vetették ki a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját, azaz abban az évben, amikor

még a vállalatok évi mérlege kitűnő volt. Azóta azonban a helyzet sokat változott. A kamarák most azt akarják elérni, hogy miután a pénzügyminiszter az új adótörvény megszavazásáig nem akarja módosítani a jelenlegi törvényt, emelje fel a pénzügyminiszteri referensek számát, hogy az adókielégések gyorsabb tempóban haladjanak, vagy pedig az előleget felvévenként, a mérleg alapján állapítsák meg.

Stagnáció a nyers bőrparban. Noviszádról jelentik: A zagrebi, ljubljainai és beogradi bőrpiacra a nyers bőrparban erős stagnáció állott be. A nyers bőr ára visszament kilónként 11 din rra. Csak a noviszádi mészárosok és hentesek egyesületének sikerült különleges cserzési módszerével kidolgozott nyersbőrt kilónként 12 dináros rekordáron külföldön értékesíteni. Az egyesület most saját kebelében zsírszövetkezetet is létesít.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926 május 19.

- Zürich deviza 911 hétnyolcad.
- Budapest deviza 1254—1262, valuta 1254—1262.
- Prága deviza 59.41—91, valuta 59.20—59.70.
- Berlin deviza 7.3970—7.4170 milliárd márka, valuta 7.36—7.40 milliárd márka.
- Bécs deviza 1244.50—1248.50, valuta 1242—1248.
- Trieszt deviza 46.60—47.80.
- London deviza 276.

Zürich, május 19. **Zárlat:** Beograd 9.125, Páris 14.90, London 25.15, Newyork 516 hétnyolcad, Brüsszel 15.15, Milanó 19.70, Amszterdam 208, Berlin 123.10, Bécs 73, Szófia 375, Prága 15.315, Varsó 50, Budapest 72.30, Bukarest 195.

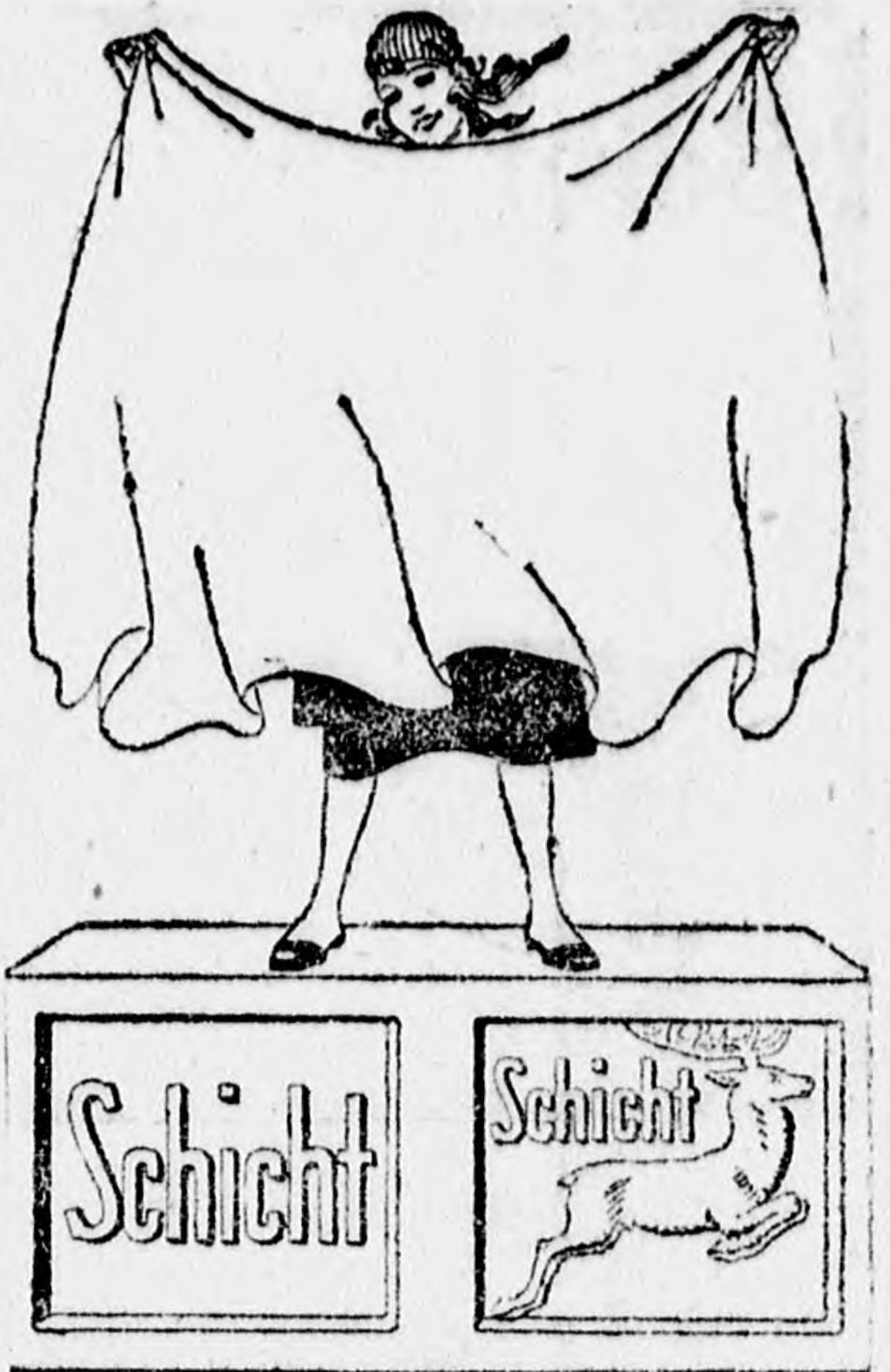
Beograd, május 19. **Zárlat:** Páris 164, London 27.65, Newyork 56.70, Brüsszel 170, Milanó 217, Amszterdam 22.92, Berlin 13.52, Bécs 802, Szófia 41, Prága 168, Budapest 793, Genf 1097, Bukarest 2075.

Zagreb, május 19. **Zárlat:** Páris 161.67—163.67, London 276.04—277.24, Newyork 56.58—56.88, Brüsszel 164—166, Milanó 215.07—216.27, Berlin 1352.50—1357.50, Bécs 800.93—804.93, Prága 167.93—168.93, Zürich 1096.25—1100.25.

Noviszádi terménytözsde, május 19-én. Buza: 2 vagon bácskai 305 dinár. Tengeri 9 vagon bácskai fővonal 133—133.50 dinár, 6 vagon bácskai, Noviszád környékéből 134 dinár, 2 vagon bácskai, Ruma paritás 134—135 dinár, 7 vagon bácskai, Szombori körzet 135 dinár, három vagon bácskai, májusi 135 dinár, 2 vagon szerémi, fehér 2—3%-os 135 dinár, 1 vagon szerémi Sztara-Pazovári 135 dinár. Bab: 1 vagon bácskai fehér, Dunahajóba rakva 155 dinár. Liszt: 2 vagon bácskai 480 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 33 vagon.

Budapesti gabonátözsde, május 19. Az irányzat változatlan. Jelentős árváltozás nincs. Buza Tisza paritásában 417—500, Pest paritás 415—500. Az újbuza 342. Az export új buzában szünetel. Q-buza Olaszország felé. Rozs Pest paritás 235, új rozs júliusra 235, uradalmi zab 275. Lisztnél 230 koronával számítják az alaparat.

Csikágói gabonátözsde, május 18. Buza májusra 159, júliusra 135.125, szeptemberre 131, tengeri májusra 69, júliusra 63.625, szeptemberre 57.875, zab májusra 39.75, júliusra 41, szeptemberre 41.625, rozs májusra 80.50, júliusra 83.25, szeptemberre 85.25.

Beáztatás „Asszonydicséret“-mosóporral, mosás „Szarvas“-szappannal

- a fehérműtökéletes kimelés mellett, fáradtság nélkül
- a legnagyobb takarékosággal
- a legrövidebb idő alatt vakítóan tisztára mossá.

SCHICHT

Newyorki gabonátözsde, május 18. Buza őszi vörös 183, őszi kemény 1707, tengeri 82, liszt 725—775. Irányzat tartott.

SPORT

Arsenal—Rapid 3:3. Az angol proficsapat a budapesti eldöntetlen és a nagy-szerű prágai győzelem után Bécsben ismét eldöntetlenül mérkőzött. Az angolok még két mérkőzést játszanak Bécsben és változatos formájukat tekintve, előreláthatólag pünkösdi vasárnap lépik az Amatört.

A szombori csapatok pünkösdi sportprogramja. Szomborból jelentik: A Szombori Sport pünkösdi vasárnapján a noviszádi OSKV-t látja vendégül, hétfőn pedig résztvesz a Hodzsáki Sport Egyesület pályafelavató ünnepségén. Az Amateur vasárnap Oszijeken vendégszerepel a Szlavia ellen, hétfőn pedig Szomborban az OSKV lesz az ellenfele.

A Viktoria Zizskov Zagrebban. Zagrebból jelentik: Pünkösdkor a prágai Zizskov játszik Zagrebban. A prágai csapatnak a Gradjanski lesz az ellenfele.

Argentína a párosban legyőzte a magyar Davis Cap-kettőst. Barcelonából jelentik: A Davis Cupért folyó magyar-argentin mérkőzés második napján a párosversenyt bonyolították le. Argentínát a Robson-Obarrio-kettős. Magyarországot a Kehrling—Kirchmayer-pár képviselte. A mérkőzés első szettjét a Robson—Obarrio-pár 6:2 arányban könnyen nyerte. A második szett eredménye 6:4 A harmadik szettben az argentinai pár 6:3 arányban győzött. Az utolsó napon a Kehrling—Obarrio és a Takács—Robson egyes mérkőzést tartják meg. Kehrling valószínűleg legyőzi ellenfelét. A mutatott formá kalapján Argentína 3:2-re győzhet.

Üzletem áthelyezem A raktáron lévő francia és más gyártmányú árut minden elfogadható áron kiárusítom. **Miška Pančić Subotica, Huspiac**
volt Sugár Béla főtéri üzlethelyiségébe

Botot az összes francia fogkrémek királynője

Főlerakát: **D. Pechmajon, Zemun**

2518

TELEFON 868.

SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA

Üzletemet Sokolska ul. 2. alól 6 szám alá (Ispánović festő mellé) saját házamba helyeztem át, emelégova sokkal olcsóbban árulom nagyban és kicsinyben

saját égetésű hófehér
Friss **MESZET**
Építési **MESZET**
Portland **CEMENTET**
Rostát **FASZENET**
Fém- és szőrszűrő
KOVÁCSZENET
Prím- és másföldi
KOVÁCSZENET
TÜZIFÁT felvágva is

Az árak díjmentesen vendélfelvetési helyre szállított

Valódi francia cipőkrém

Főlerakát: **D. Pechmajon, Zemun.**

2512

SENAT GRADA SUBOTICE.

Broj 2411/sen.—1926. g.

NYILTTER.

Dražbena objava

30. maja o. g. pre podne u 1-9 sati u dvorani srpske crkvene opštine *izjavace se pod zakup* na javnoj dražbi zakladna Ostojićeva i. Z. *Kraljićna zemlja*, i to na jednu godinu:

- 32 lanca na Sebešicu u parcelama po 4 lanca,
- 6 lanaca u Tuku u garnicama i
- 20 lanaca na Djurdjini; a
- 142 lanca na Djurdjini sa salašem na dve godine.

Zakup počine 1. oktobra o. g. Dražbeni uslovi mogu se doznati svaki dan pre podne 11—12 sati u pisarni srpske crkvene opštine.

Subotica, 18. maja 1926.

4472 Uprava Ostojićeve zaklade.

Arverési hirdetmény

Folyó évi május hó 30-án d. e. 19 órai kezdettel a helybeli gör. kel. szerb egyházközség termében nyilvános árverésen az Ostojics-féle alapítvány u. n. *Kraljićna* szántóföldek hasznosbérbe fogtak adatni, és pedig:

1. Sebešics-pusztán levő 32 lánca 4 láncaos parcellákban.
2. Györgyén-pusztán levő 20 lánca és
3. Tuki ugarakban levő 6 lánca egy-egy évre.
4. Györgyén-pusztán levő 142 lánca gazdasági épületekkel két évre.

Bérlet kezdete i. é. október 1.

Arverési feltételek megtudhatók a helybeli gör. kel. szerb egyházközség irodájában naponta d. o. 11—12 órai időközben.

Subotica, 1926. május 18-án.

Az alapítvány igazgatósága.

Van szerencsém b. tudomására adni szaktársaimnak, hogy Fekete és Sauer sentai fűszerkereskedő cég kötelékéből a mai napon *Sauer Mór* ur barátságos uton kilépett és az üzletet zavartalanul **Fekete Sándor** törvényileg bel. cég alatt tovább vezetem. Továbbra is kerem új. támogatásukat és maradok tisztelettel **Fekete Sándor** fűszerkereskedő, Senta.

4498

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a *Casino* alatt levő *Moszkva* kávéházat átalakítva Buchwald Samu igazgató ur vezetése mellett folyó hó 22-én megnyitom.

Amidőn az igentiszert közönség szives pártfogását kerem, igyekezni fogok a legpontosabb kiszolgálással a n. közönség legmesszebbmenő igényeit kielégíteni.

Kiváló tisztelettel **Kichter István**

4503

Értesítés

Értesitem, a n. b. közönséget, hogy a Sokolska ul. 7. szám alatt lévő kárpitos műhelyemet, ugyanabba az utcába 10-os szám alá helyeztem át. Tehát nem igaz, az a híresztelés, hogy a műhelyem még mindig ott van csak névváltozással, ez vevőim félrevezetésére szolgál, melyet a tünitömestrem konkurrencia érdekében eszközöl.

Kérem a volt vevőim szives pártfogását, mert ezután még pontosabban és olcsóbban szolgálhatom ki a t. rendelőkét.

Subotica, 1926 május 18.

Nagy Gyula, kárpitos
I. Sokolska ul.16.

4439

Dglas

Roba stečajne mase prezađznika Dimitrija Pađca trgovca is Novog-Beđeja u vrednosti 33899 dinara, nađalje i dućanski nameštaj u vrednosti od 4500 dinara će se prodavati na oifertalnoj licitaciji.

Reflektanti su dužni svoje zatvorene pismene ponude — posebno za robu i nameštaj — sa odustanićem od 10% vrednosti dana 1. juna 1926. god. do 11 sati pre podne kod podpisanog stečajnog staraoca predati.

Staralac stečajne mase će ponude stečajnog suda podastri i stečajni sud je ovlašćen prihvatiti i primiti najbolju ponudu, ili pak sve ponude kao nepovoljne odbiti.

Nakon odluku stečajnog suda kupac je dužan kupovni cent i pristojbu u roku od 24 sata staraocu stečajne mase isplatiti i nakon toga robu odmah preuzeti i dućanski lokal izprazniti.

U protivnom slučaju kupac gubi svoju odustaniću i roba se ponovo prodaje na njegovu štetu i trošak.

Staralac nije odgovoran za količinu i za kakovinu robe i kupac je dužan istu na licu mesta u faktičnom stanju primiti.

Roba može se pregledati sa posporedovanjem staralac stečajne mase

Dr. Aleksije Bačmedić
staralac.

4484

Keresünk megvételeire

egy darab 8—10 és egy darab 3—4 HP motoru mellékáramkörrel 110 Volt

elektromotort

1500 fordulattal szives ajándékok keretnek

Gerber Nándor és Fia céghez St. Beđej

2511

Senat grada Subotice stavha do znanja, da će lokale u zgradi gradske kuće br. 27—33. sa stanom na podrumu br. 4—9., podrumom, dvorištem od 100 m² i kafanskom opremom svojom grada i koje prostore za sada Josif Taberi drži pod zakup u svrhu kafane putem javne oifertalne licitacije da izda u zakup na deset godina počevši od 1. novembra 1926. g.; a lokale br. 23. i 24. sa nuzgednim prostorijama, koje za sada Bartul Nadi drži u zakup u svrhu apoteke da izda u zakup na šest godina počevši od 1-og novembra 1926. godine.

One prostorije u kojima je za sada smeštena gradska kafana biti će u buduce isključivo u svrhu kafane.

Ko od ovih lokala koji želi u zakup uzeti, to ima da svoju propisno taksiranu ponudu u zapečaćenim omotu preda u senatski exibit (Gr. kuća 1/2 sprat br. 14.) do pre podne 11 časova 1-og juna 1926. g.

Na ponudi spolja ima se označiti broj lokala, koji u zakup uzeti namerava, ime sudašnjega zakupnika i ime ponudioaca.

Ponudioci pre nego što bi svoje ponude podneli bili, dužni su u ime zaobine položiti bar četvrtinu ponudjene zakupnine u gotovom novcu ili uložnoj knjizi gr. štedionice u gradsku domaću blagajnu u priznaticu o ovome imaju priključiti ponudni.

Kasnije podnete ponude neće se uzimati u obzir.

Otvaranje i ispoljevanje ponuda će da se izvrši pre podne u 10 časova 2-og juna 1926. g. u zvaničnim prostorijama gr. ekonomskog odeljenja (gr. kuća II. sprat broj 129.) na kojoj mogu učestvovati i ponudioci ili njihovi zastupnici.

Ostali uslovi mogu se doznati za vreme zvaničnih časova u uredu gr. ekonomskog odeljenja, gde se mogu dobiti formulari ponude.

Subotica, dne 15-og maja 1926. god.

4492 **Gradski Senat.**

TANATON eredeti dohány kivonat

gyümölcs, szőlő- és konyakból készült, ellen, továbbá kitérő szer az állatok ellenességére ellen. Allandóan kapható bármely mennyiségben.

BRAĆA TODOROVIĆ

nagyüzsdájében Subotica, Aleksandrova ulica 8.

680 Kg TISZTA BUZASZEM

volt az eredmény, midőn egy 550 kereszttől álló búzaszemlet, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szétbortó bizottság előtt után- csépelltetünk **PEN, T. IDŐT és MUNKÁT** takarítanak meg a

DOBKOSAR - BETÉTLÉC

alkalmazásával. Kérdezőkérésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást

BÁRDOS és BRACHFELD NOVISAD

Zeljeznička ulica 109. — Telefon 286.

6832

Choco-Louit

2511

a legjobb tej- és főzőcsokoládé a **Louit**

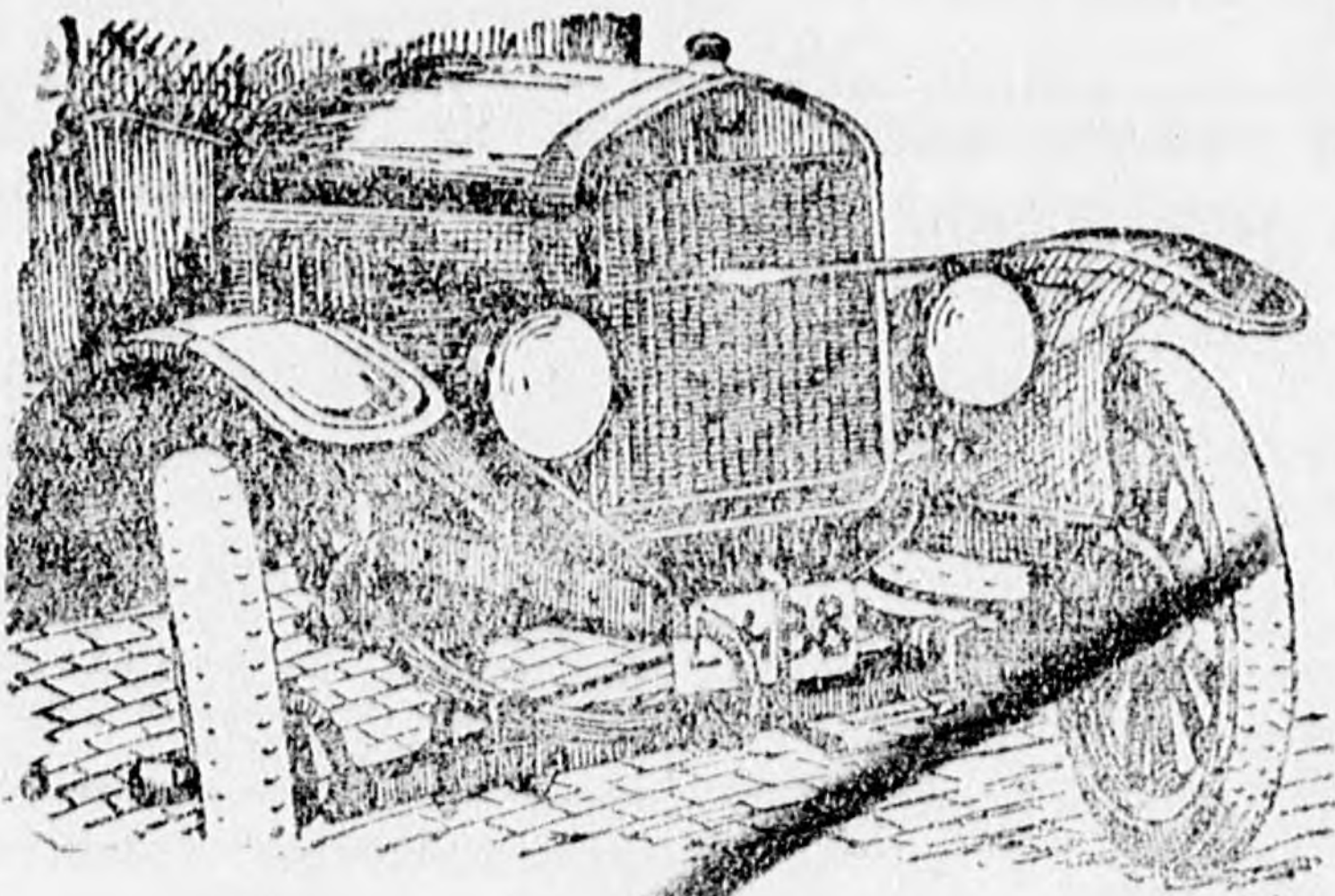
vezérképviselőt **D. Pechmajon, Zemun**

CHOCOLAT-LOUIT

2511

Üszonteladókknak versenyképes és legelőkeltebb mérleget ajánl J. Sebestyén mérleggyár Subotica

Ford
THE UNIVERSAL CAR

tulajdonosok figyelmébe!

Ha idegeit, motorját, kocsi-
ját kimélni akarja, úgy
alakítsa át haladéktalanul
autójának rugózását
Szabadalom 4461. sz. alatt bejelentve
Polich és Varga cégnél
Telefon 19. **Kulán** Telefon 19.

**Könyvkereskedés-
segéd**

felvételük. Szerb, ma-
gyar és német nyelv-
tudásasültek. Aján-
latok. Széles igény
megoldásával s lehe-
tőleg arcképpel az Ori-
ent-hirlapirodához (Vel.
Bečkerel, Al-xandrova
ulica 5) küldendők.
446

**Cipő- és
cipőfelsőrészekészítők**
a legmodernebb szű-
kességű és a legújanyosabb
árban vállal Bečručan
Nikanné Némek Anna,
Subotica, Trumbićeva 2.
Gimnáziummal szemben

No. 20
Valódi Pollárt fenők, 27,
28: valódi Pollárt borotvák
a legelőkeltebb kaphatók
Molnár István
borotva-, mű- és hom-
közörül-
Subotica
Bene Sudarevićeva 26

Minden e szakmába vágó kö-
szörülési munkát a legjobban
és legelőkeltebben készítik.
Póstán beküldött munkákat 8
napon belül a legpontosabban
elkészítve küldöm vissza

**Költözköztetési
figyelmébe!**
Tavaszi és nyári
szecessziókat
a legújabb modellek szer-
int legelőkeltebben készítik
Maca-szalón
Subotica
Ciril Metod tér 7.

Házak
részletfizetésre
és készpénzért
Novisad központjában
gyors beköltözésért
magas árak, kereskedők
és vendéglősök részére
Biro Fortuna
Kr. Petra ul. 11. Novisad.

FEHÉRVÁSZON
kerék 25/ Din. 75.- 27/50.- Din. 80.- 31-35 Din. 90.-
hegyes 31/35 Din. 100.- 36/39 Din. 120.-
Postai szétküldés utánvétel! — Nem megfelelő árut kicserélünk
ZAGREB, OSIJEK, SOMBOR, BJELOVAR

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KERJEN ÁR JEGYZÉKET.

BRACA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNYFABRIKÁCIÓS REZARÚGYÁR
SUBOTICA
REPARÁCIÓVAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYE

TÜKRÖK

TÜKRÖK
MINDEN MINŐSÉG
ÉS NAGYSÁGBAN

TEKINTSE MEG BEOGRADI RAKTÁRUNKAT
SPLIHAL-JAROLIMEK
KRALJA MILANA UL. 97. — TEL. 25-92 és 39-70.
TEHNIKAI ÉS KÉMIAI ÜVEGEK
MINDENNEFÜ ABLAK ÉS KIRAKAT ÜVEGEK RAKTÁRON

Bérmálásral
Ékszeres órák
féláron kaphatók
Ádám
ékszerésznél, Rudić ulica 6. sz. (Sugár ház)

Halál, halál — biztos halál!
Ha kívánja a szüzbogarak, poloskák, oroszogarak,
bolhák, legyek, molyok és egyéb kártékony rovarok
halálát, használja az egyedüli szert, a «SANITAS»-port,
a hasonnevű drogéria találmányát, mely emberekre
és háziállatokra ártalmatlan. Vidékre 3 csomagot
utánvétellel küldünk, kevesebb mennyiségért a pénz
előre beküldendő. Egy csomag 13 dinár, két vagy
több csomag vételénél 12 dinár. Beogradban árusít
a főraktár: «SANITAS» illatszertár, Terazija 13.
3851

Világhirű
„Obilic” acélkasza
Jótállás minden darabért, külön jótálló levéllel
TELEFON 123. FÖLERAKAT: TELEFON 124.
BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA

